

Yhteinen kirkkoneuvosto

20.11.2025

Aika 20.11.2025 klo 17:00 - 19:55

Paikka Kirkkoneuvoston kokoushuone, Eerikinkatu 3 A, 3. krs, Turku

Käsitellyt asiat

§	Liitteet	Otsikko	Sivu
§ 212		Kokoustiedot	4
§ 213		Eturistiriitojen toteaminen	5
§ 214		Ilmoitusasiat	6
§ 215	1 - 9	Paikallisseurakuntien lausunnot vuoden 2026 talousarvioehdotuksesta	8
§ 216	10 - 12	Vuoden 2026 talousarvio	17
§ 217	13, 14	Poistosuunnitelman muutos	27
§ 218		Lisämäärärahaesitys vuoden 2025 vuoden investointeihin	29
§ 219	15 - 17	Hautausmaksujen vahvistaminen vuodelle 2026	31
§ 220	18	Hautojen hoitamattomuuskuulutusmenettelyn aikana hoitamattomaksi todettujen hautojen hautaoikeuden päättäminen	34
§ 221	19	Lupa haudata hautaan	39
§ 222	20 - 28	Tuomiokirkon peruskorjauksen suunnitelmien hyväksyntä	41
§ 223		Toimitalon peruskorjauksen rakennustoimikunnan perustaminen	44
§ 224	29	Aninkaistenkatu 1 vuokrahinnan määrittely	48
§ 225	30 - 36	Littoisten määräalan myynti	49
§ 226	37 - 43	Pikisaaren tontin myynti	51
§ 227	44	Pallivahan tontin vuokraaminen Turun kaupungille	53
§ 228	45	Aboa Vetus Ars Nova -museon esinelainapyyntö	54
§ 229		Tuomiokirkkomuseon esineistä	
§ 229		Virkanimikemuutokset	56
§ 230	46, 47	Lilja-lehden kilpailutus 2025	58
§ 231	48, 49	Polttonesteiden hankinta kaudelle 1.1.2026-30.4.2027	60
§ 232	50	Juha Napun aloite vaalitiedotuksen markkinointirahasta	62
§ 233	51	Oikaisuvaatimus virkatodistusta koskevaan laskuun	64
§ 234	52	Mielen pysäkki-hankkeen työntekijän työsuhteen jatkaminen	65
§ 235		Heidi Haapakosken ero yhteisen kirkkovaltuuston jäsenyydestä	66
§ 236		Muut asiat	67
§ 237		Muutoksenhaku	68
§ 238		Kokouksen päättäminen	69

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Muurinen Seppo	kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja	Toimi koko kokouksen ajan puheenjohtajana
	Laurén Mikko	jäsen	
	Niemi Seppo	jäsen	
	Rantanen Ari	jäsen	
	Ruusunen Mimmi	jäsen	
	Sandberg Siv	jäsen	
	Toivari Helmi-Riitta	jäsen	
	Lahtinen Maria	kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja	
	Bäck Mia	kirkkoherra	
	Järvensivu Jukka	kirkkoherra	Poistui § 224 aikana klo 19:13
	Kairavuo Leena	kirkkoherra	
	Latikka Laura Maria	kirkkoherra	
	Niittynen Ville	kirkkoherra	
	Räty Risto	kirkkoherra	
	Laakso Timo	hallinto- ja talousjohtaja	
	Luoma Kalle	kiinteistöjohtaja	
	Mäntylä Ann-Mari	lakiasian päällikkö, kirkkoneuvoston sihteeri	
	Toivonen Liisa	viestintäpäällikkö	
	Sorri Pekka		hautaus-toimen päällikkö, poistui § 221 käsittelyn jälkeen klo 18:49
Poissa	Hörkkö Jaana		talouspäällikkö, poistui § 217 käsittelyn jälkeen 17.44
	Palmunen Saara		Tuomo Norvasuon sijainen
	Mäkinen Aulikki	tuomiorovasti, kirkkoneuvoston puheenjohtaja	
	Kanervavuori Mirjo	jäsen	
	Ranne Maria	jäsen	
	Vierimaa Ulla-Maija	jäsen	
	Lukander Harri	kirkkovaltuuston puheenjohtaja	
	Lehikoinen Jouni	kirkkoherra	
	Norvasuo Tuomo	kirkkoherra	
	Uhinki-Suominen Pauliina	kirkkoherra	

Pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti

Allekirjoitukset

Seppo Muurinen
puheenjohtaja

Ann-Mari Mäntylä
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Mimmi Ruusunen

Seppo Niemi

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Yhteisen kirkkoneuvoston 20.11.2025 kokouksen pöytäkirja on
nähtävänä seurakuntayhtymän verkkosivuilla ajalla 27.11. -
19.12.2025.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 212 20.11.2025

Kokoustiedot

Yhteinen kirkkoneuvosto § 212

Päätöksentekotapa Varsinainen kokous

Kokouksen avaus

Esitys Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös Esityksen mukaan.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu esityslistoineen on toimitettava jäsenille vähintään seitsemän päivää ennen kokousta (Hallintosääntö 22 §). Seurakuntayhtymän toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä (KL 10:15 §).

Esitys Puheenjohtaja toteaa läsnäolevat sekä kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Esityksen mukaan.

Esityslistan hyväksyminen

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös Esityksen mukaan.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta sekä pöytäkirjan tarkastaminen

Esitys Pöytäkirjan on oltava tarkastettu sähköisessä järjestelmässä torstaina 27.11.2025 kello 12.00.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Mimmi Ruusunen ja Seppo Niemi.

Päätös Esityksen mukaan.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 213 20.11.2025

Eturistiriitojen toteaminen

Yhteinen kirkkoneuvosto § 213

Esitys Todetaan mahdolliset eturistiriidat.

Päätös Ei todettu eturistiriitoja.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 214 20.11.2025

Ilmoitusasiat

Yhteinen kirkkoneuvosto § 214

1. Viranhaltijapäätökset

15.10.-12.11.2025 on tehty seuraavat viranhaltijapäätökset

hallinto- ja talousjohtaja
henkilöstöpäätös 22–29 § / 2025
hautaus-toimen päällikkö
henkilöstöpäätös 17 § / 2025
henkilöstöpäällikkö
henkilöstöpäätökset 35–37 § / 2025
kiinteistöjohtaja
hankintapäätökset 46 §, 47 §, 49 §, 50 § / 2025
henkilöstöpäätös 51 § / 2025
yleinen päätös 48 § / 2025

Päätökset ovat luettavissa luottamushenkilöiden verkkopalvelussa.

2. Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin päätökset

- Heikki Hietanen viranhoitomääräys Kaarinan seurakunta
- Aulikki Mäkinen vapautus hallinnollisista tehtävistä
- Saara Palmunen viranhoitomääräys 30.10.2025-30.11.2025
- Tuomo Norvasuo virkavapaus 30.10.2025-30.11.2025
- Maarian seurakunta kappalaisen (I) viran täyttämättä jättäminen
- Leena Sirén irtisanoutuminen seurakuntapastorin (V) virasta
- Milla Ruskeepää osittainen virkavapaus 20% seurakuntapastorin virasta
- Pappisvihkimys 16.11.2025 - vihittävien vokaatiot

3. Porvoon tuomiokapitulin päätökset

- Tjänstledighet (partiell) Maria Björkgren-Vikström

4. Pöytäkirjat

- IT-alueen johtokunnan pöytäkirja 3.10.2025

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös Esityksen mukaan.

Paikallisseurakuntien lausunnot vuoden 2026 talousarvioehdotuksesta

97/02.00.01.00/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 215

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Yhteinen kirkkoneuvosto käsitteli kokouksessaan 18.9.2025 vuoden 2026 talousarvioehdotuksen. Talousarvion käyttötalous- ja investointiosasta päätettiin pyytää seurakuntaneuvostoilta lausunnot siten, että lausunnot ovat kirjaamossa ja taloushallinnossa viimeistään torstaina 30.10.

Saadut lausunnot esitetään ensin seurakunnittain. Lausunnoissa nousevat päällimmäisiksi asioiksi seurakuntien varojen riittävyys tulevaisuudessa, yhteiset seurakunnalliset tehtävät ja seurakuntien toimitilat seurakunnallisen toiminnan tukena.

Kirkkoneuvoston vastauksessa on otettu huomioon kaikki saapuneet lausunnot ja niihin vastataan yhdellä, kaikille annettavalla yhteisellä vastauksella. Esitys kirkkoneuvoston vastaukseksi esitetään kaikkien seurakuntien lausuntojen jälkeen.

Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Talousarviosta:

Yleisen palkkakehityksen vuoksi myös seurakuntien palkkamenot ovat kasvussa. Tämä johtaa puolestaan toimintamäärärahojen supistumiseen. Ilman seurakunnille annettuja määrärahakorotuksia monet seurakuntayhtymän seurakunnista joutuisivat vähentämään henkilöstöään ja toimintaansa.

Seurakunnalliseen toimintaan esitetyllä 4,8% henkilöstömäärärahojen korotuksella on merkittävä vaikutus seurakuntien talouteen. Sen avulla seurakuntien nykyisen toiminnan tasoa pystytään pitämään yllä ja työtä pystytään toivottavasti myös kehittämään.

Yhteisen seurakuntatyön kehittämiseen on panostettu ja hankkeiden kautta uudet avaukset ovat mahdollisia. Yhteisen seurakunnallisen työn suuntaa pidetään hyvänä. Myös yhteinen seurakunnallinen toiminta ja lähetysjärjestöille annettavat avustukset ovat osa seurakuntien toimintaa, vaikka niiden määrärahat sijoittuvat kolmanteen pääluokkaan.

Investointisuunnitelmasta:

Turun tuomiokirkon peruskorjaus on seurakuntayhtymän tärkein rakennushanke, jonka onnistumista seurataan kaikkialla Suomessa. Peruskorjauksessa tehtävät ratkaisut ja kirkkotilan käytön monipuolistaminen tulevat vaikuttamaan lukuisien kirkkojen peruskorjaussuunnitteluun tulevaisuudessa. Hankkeen laadukkaaseen läpiviemiseen tulee olla tarvittava resurssi. Eerikinkadun/Aninkaistenkadun kiinteistöt toimivat sekä toimistoina että Tuomiokirkkoseurakunnan ainoana seurakuntatalona. Myös Tuomiokirkkoseurakunnan työntekijöiden työtilat ovat Eerikinkadulla. Sinne sijoittuu myös keskustan Varikko ja tulevaisuudessa myös Nuorten aikuisten yhteisö. Kiinteistön peruskorjauksessa seurakunnallisen toiminnan tulee olla keskiössä ja suunnitelmia on tehtävä seurakuntalaisia palvelevasta näkökulmasta. Seurakuntayhtymän kiinteistöjen tulee palvella seurakunnallista toimintaa tai hyödyttää sitä taloudellisesti. Muusta kiinteistökannasta tulee luopua kokonaan. Kiinteistöjä on vähennettävä, mutta vähentämisen on perustuttava kokonaissuunnitteluun, jolla varmistetaan kirkon läsnäolo strategisesti tärkeillä alueilla. Tilojen yhteiskäyttöä tulee lisätä.

Mikaelinseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Seurakuntayhtymän taloudellinen tilanne näyttäytyy yllättävänkin positiivisena. Verotulojen kasvu tuo taloudellista resurssia, eikä kirkollisveroprosentin tarkastelulle ole tässä tilanteessa syytä. Sijoitustuotot tuovat myös hyvän lisän talouteen.

Huolta herättää investointien samanaikaisuus ja siihen liittyvä investointimenojen kasvu, mikä toisaalta on ymmärrettävää rakennuskannan ikääntyessä ja toiminnan haasteisiin vastaamisessa. Seurakuntayhtymässä on jatkossa pidettävä huolta siitä, että taloutta suunnataan toimintaan eikä seiniin.

Mikaelinseurakunnan seurakuntaneuvosto pitää hyvänä sitä, että nyt ensi vuoden 2026 talousarviossa on huomioitu seurakunnille jaettava korotettu prosenttiosuus palkkausmäärärahoihin. Ruohonjuuritason seurakuntatyöhön on panostettava ja talouden lisäraami vuodelle 2026 on hyvin tervetullut.

Martinseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Seurakuntaneuvosto pitää yhteisen kirkkoneuvoston yksimielisesti tekemää päätöstä henkilöstöbudjetin 4,8%:n korotuksesta tervetulleena asiana. Seurakuntaneuvoston mielestä seurakunnalla on sen myötä riittävät taloudelliset edellytykset toimia.

Samalla seurakuntaneuvosto kuitenkin kantaa huolta seurakuntien toimintaedellytyksistä tulevaisuudessa ja pitää tärkeänä, että seurakunnallisen toiminnan taloudelliset edellytykset ovat jatkossakin riittävät. Seurakunnat ovat kirkon perusyksiköitä.

Seurakuntaneuvosto on tyytyväinen Hirvensalon seurakuntakeskuksen valmistumisesta. Seurakuntaneuvosto pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että kiinteistössä tulee olemaan riittävästi vahtimestarityövoimaa.

Seurakuntaneuvosto pitää erittäin tärkeänä edetä Martinkirkossa parannus- ja kunnostustoimissa, jotka kirjattiin v. 2025 helmikuussa pidetyssä katselmuksessa. Erityisesti kirkon esteettömyyteen ja saavutettavuuteen tulee kiinnittää huomiota. Siksi seurakuntaneuvosto pitää tärkeänä, että vuoden 2026 budjettiin varataan määrärahat Martinkirkon korjaus- ja parannustoimien suunnittelutyön käynnistämiseksi.

Katariinanseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Katariinanseurakunta on edellisinä vuosina kiinnittänyt huomiota lausunnoissaan seurakunnallisen määrärahan riittävyyden turvaamiseen.

Yhteinen kirkkoneuvosto teki 18.9. kokouksessaan päätöksen, jonka mukaan seurakunnille myönnettävää määrärahaa korotetaan henkilöstökulujen osalta 4,8 %. Katariinanseurakunnan kohdalla tämä tarkoittaa noin 48 000 €. Se on merkittävä panostus seurakunnalliseen toimintaan.

Erityisen tärkeää määrärahojen korotus on Katariinanaseurakunnalle, sillä alueen väestöstä seurakuntaan kuuluu vain noin 45 %. Seurakunta palvelee kuitenkin huomattavasti suurempaa joukkoa, kuin seurakunnan jäsenmäärä antaa ymmärtää. On myönteistä huomata, että seurakuntien perustyöhön halutaan panostaa. Samalla päätös korottaa seurakuntien määrärahaa tarkoittaa, että kiinteistökantaa täytyy tarkastella kriittisesti ja kiinteistöjen määrää vähentää. Investointisuunnitelmassa on turvattava riittävät seurakunnalliset tilat, mutta kaikkia tiloja on pystyttävä tarkastelemaan kriittisesti.

Päätös perustaa Varikkoja ja siirtää yhteisen kasvatuksen ja diakonian työntekijöitä seurakuntiin on ollut tärkeä uudenlaisen työn mahdollistaja seurakunnissa. Ilman yhteisen seurakuntatyön henkilöstön resurssien kohdentamista seurakuntiin muutos ei olisi ollut mahdollinen.

Katariinanseurakunnan seurakuntaneuvosto kantaa huolta siitä, että seurakuntien henkilöstö- ja toimintamäärärahat riittäisivät myös tulevaisuudessa seurakunnalliseen toimintaan. Tähän on kiinnitettävä jatkossakin erityistä huomiota.

Maarian seurakunnan seurakuntaneuvosto:

Maarian seurakunnan seurakuntaneuvosto puoltaa seurakuntayhtymän talousarvioehdotuksen ja investointiehdotuksen hyväksymistä.

Talousarvioehdotuksessa henkilöstömäärärahojen korotus (4,8 %) on merkittävä seurakuntien toimintaedellytysten kannalta. Maariassa sen turvin pystytään palkkaamaan työntekijä, jota kipeästi tarvitaan vuonna 2025 tehtyjen henkilöstövähennysten vuoksi. Tehty korotus on erittäin tärkeä seurakunnan toiminnan jatkuvuuden ja kehittämisen kannalta.

Seurakuntaneuvosto kantaa huolta siitä, että seurakuntien taloudelliset ja henkilöstöressurit riittävät myös tulevaisuudessa seurakunnalliseen toimintaan.

Henkilöstön siirtäminen yhteisestä seurakuntatyöstä seurakuntiin aiheuttaa talousvaikutuksia. Tulevaisuudessa on tärkeää, että toimintamäärärahojen budjetointi toteutetaan toimivalla ja tasapuolisella tavalla. Seurakunnissa esihenkilöiden ja johdon on voitava suunnitella ja seurata budjettia.

Seurakuntaneuvosto korostaa kiinteistöjen ja tilojen riittävyyden, esteettömyyden ja monipuolisen käytön merkitystä seurakunnallisen toiminnan tukena. Kiinteistöinvestoinneissa ja korjauksissa tulee ottaa huomioon seurakuntalaisten tarpeet.

Åbo svenska församlingens församlingsrådet:

1. Utan den höjning av budgetmedlen som beviljats för församlingarnas personalutgifter hade det varit svårt för församlingen att klara budgetåret 2026. För detta vill vi rikta ett varmt tack till Gemensamma kyrkorådet.

2. Samtidigt behövs en mer långsiktig lösning för att trygga församlingarnas kärnverksamhet. Många församlingar kämpar med att ha tillräckligt med personal för att klara de grundläggande uppgifterna. För att säkra kyrkans framtid i Åbo och S:t Karins behöver vi fortsätta satsa på församlingarna. Strukturförändringen som trädde i kraft den 1 september 2025 är ett viktigt steg framåt – men församlingarnas ekonomiska situation är fortfarande alltför ansträngd.

3. I år har församlingarna inte möjlighet att skicka ut adventskalendrar till medlemmarna per post. Orsaken är de ökade personalutgifterna och postningsavgifterna. Här uppstår frågan om sådana satsningar i framtiden bör bekostas av de enskilda församlingarna eller gemensamt av samfälligheten – i detta fall av kommunikationsenheten.

4. Det är oklart hur den föreslagna investeringsbudgeten för Aurelia

ska fördelas men önskar att innergården prioriteras eftersom det projektet har dragit ut på tiden. Därtill är det brådskande att det införskaffas ett nytt elpiano till lilla salen eftersom pianot i lilla salen i Aurelia har donerats och flyttats till S:ta Katarina kyrka, där det kommer bättre till sin rätt.

5. Församlingen är tacksam för den stora investering som görs i renoveringen av Åbo domkyrka. Det är mer hållbart att satsa ordentligt på en totalrenovering – då håller investeringarna längre och ger bättre resultat över tid.

Henrikinseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Henrikinseurakunnan seurakuntaneuvosto on tyytyväinen talousarvioehdotukseen. Erityisesti pääluokan 2 määrärahan korotus on seurakuntien toiminnan kannalta merkittävä asia.

Paattisten seurakunnan seurakuntaneuvosto:

Yhteisen seurakuntatyön kehittämishanke on aiheuttanut paljon työtä, suuria muutoksia ja epävarmuutta seurakunnissa ja seurakuntalaisissa. Seurakuntaneuvosto toivoo, että riittävillä resursseilla turvataan seurakunnan varhaiskasvatus- ja perhekerhotyö myös tulevaisuudessa. Huolta aiheuttaa erityisesti sijaisten saaminen Kasvatusasiankeskuksen sijaispalvelun loputtua. On vielä epäselvää, mistä maksetaan ulkopuolelta hankittavien sijaisten palkkiot.

Perustetut varikot ovat Paattisten seurakuntalaisten ulottumattomissa pitkän välimatkan takia. Tuomiokirkko ja Maarian kirkko ovat ensi kesänä suljettuna. Se aiheuttaa paineita muihin kirkkoihin erityisesti vihkimisten osalta. Se merkitsee näiden seurakuntien kanttorien työtehtävien siirtymistä muiden seurakuntien kanttoreille. Paattisten seurakunnassa kanttorin tehtäviä tehdään toimituspalkkioilla, joten niiden määrä tulee kasvamaan, mikäli työnjakoa ei suunnitella uudelleen uudessa tilanteessa. Sama koskee mainittujen kirkkojen suntioita. Paattisten seurakunnassa olisi tarvetta yhdelle suntiolle lisää ensi vuonna. Pyhän Ristin kappelin sulkeminen tulee myös aiheuttamaan työpaineita seurakuntien kirkoissa.

Seurakuntaneuvosto kiittää Paattisten kirkon äänentoiston uusimisesta ja määrärahojen korotuksesta henkilöstökulujen osalta.

Kaarinan seurakunnan seurakuntaneuvosto:

Seurakuntaneuvosto pitää talousarvioletusta realistisena ja toiminnan turvaavana. Säästö määrärahan käyttö toteutetaan jälleen suunnitelmallisesti.

Seurakuntaneuvosto kiittää kiinteistöpalvelujen ponnistuksia Littoisten seurakuntatalon kaavamuutoksen aikaansaamiseksi ja suunnittelumäärärahan varaamista hankkeelle.

Yhteisen kirkkoneuvoston vastaus seurakuntien lausuntoihin:

Taloudelliset näkymät ja seurakuntien varojen riittävyys

Jäsenmäärän ja kirkollisveron reaalin kehitys lähtee lähivuosina todennäköisesti nykyistä suurempaan laskuun ja tästä syystä kertynyt vakavaraisuus tulee käytettäväksi tulevaisuudessa. Toistaiseksi seurakuntayhtymän on tavoitteellista järjestää toimintaansa siten, että se mahdollistuu vuotuisen tulo- ja menojen tasapainon puitteissa.

Sekä paikallisseurakuntien, että koko yhtymän tasolla on kiinnitettävä toiminnan suunnittelussa huomiota siihen, mikä on seurakunnallisen toiminnan perustehtävä ja sitä tukevaa toimintaa, ja mikä voidaan jättää tekemättä. Tulevien vuosien kirkollisverojen ennakointi ja rahoitustoimen tuottotasot tulevat asettamaan osaltaan haasteita seurakuntayhtymän talouden tasapainon tavoittelussa.

Toimintaa on pystyttävä tarvittaessa muuttamaan ajan vaatimusten ja talouden realiteettien mukaisiksi. Pitkäjänteinen toiminnan ja henkilöstön suunnittelu ja samassa yhteydessä tehtävä yksiköiden välisen yhteistyön mahdollisuuksien selvittäminen on tärkeää. Koko yhtymän luonnollista henkilöstöpoistumaa on jatkossa pystyttävä hyödyntämään, jotta toimintaa voidaan kohdentaa yhä vaikuttavammin toiminnan painopistealueille.

Yhteinen kirkkoneuvosto korotti seurakunnallista määrärahaa 4,8 % vuodelle 2026, yhteensä 453t euroa. Tällä turvataan paikallisseurakuntien toiminta vuonna 2026.

Vuosina 2024–2025 on valmisteltu uusi organisaatiomalli seurakunnallisten tehtävien hoitamiseen. Uusi organisaatio aloitti toimintansa 1.9.2025. Toimintamalliin sisältyy uusia palveluja Turun ja Kaarinan asukkaille, jotka on mahdollistettu erikseen päätetyillä lisäpanostuksilla. Yhteisten seurakunnallisten tehtävien ja paikallisseurakuntien väliseen kustannusten jakoon on tulossa ohjeistus. Pääsääntö on, että seurakuntiin siirtyneiden työntekijöiden kustannukset katetaan suoraan seurakuntayhtymästä.

Vuoden 2027 seurakunnallista määrärahaa valmistelevaan asetetaan määrärahajakotoimikunta, joka tekee esityksen määrärahasta jatkossa.

Toimitilat, kiinteistöt ja kiinteistökulut

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kiinteistöstrategia on päivitetty vuoden 2025 aikana. Kiinteistöstrategiaan kirjattu toiminta-

ajatus "Toimivat, terveelliset ja turvalliset tilat kulttuuriperintö ja talous huomioiden" ohjaa kiinteistöjen ylläpitoa ja kehittämistä. Tilojen toimivuuteen, esteettömyyteen, energiatehokkuuteen ja hyvään sisäilmaan panostetaan, mikä ohjaa investointien suunnittelua ja toteutusta.

Koska kiinteistöjen ylläpitokustannukset nousevat energian, palveluiden, kiinteistöveron ja ostopalveluiden kustannusnousun takia vuosittain keskimäärin noin 4 %, voi kiinteistökustannuksia pitää kurissa vain kiinteistöjä vähentämällä ja säilytettävien kiinteistöjen tekniseen kuntoon, energiatehokkuuteen, toiminnallisuuteen, esteettömyyteen ja monikäyttöisyyteen panostamalla. Tällä hetkellä seurakuntayhtymän kiinteistöihin tehdään poikkeuksellisen paljon investointeja, koska investointivelkaa on kertynyt runsaasti viime vuosikymmenten aikana.

Investointien määrä rasittaa osaltaan seurakuntayhtymän taloutta kasvaneiden korkokulujen ja lisääntyvien poistojen kautta. Päivitetty kiinteistöstrategia ja esitetty investointisuunnitelma tukevat seurakuntien lausuntojen mukaista näkemystä ja tavoitetta myös toiminnallisten näkökohtien, esteettömyyden sekä monikäyttöisyyden huomioimisessa tiloja kehitettäessä. Tilojen vähentämisessä ja taloudellisten toimintaedellytysten varmistamisessa tarvitaan hyvää yhteistyötä ja seurakuntien myötävaikutusta. Sisäisten vuokrien avulla saataisiin läpinäkyvyyttä tilakustannuksiin ja pystyttäisiin vaikuttamaan siihen, että tilojen vähentämisen hyöty konkretisoituisi juuri kyseiselle tiloja vähentävälle seurakunnalle eikä vain yhteisvastuullisesti.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto antaa paikallisseurakuntien lausuntoihin seuraavan vastauksen:

Taloudelliset näkymät ja seurakuntien varojen riittävyys
Jäsenmäärän ja kirkollisveron reaalin kehitys lähtee lähivuosina todennäköisesti nykyistä suurempaan laskuun ja tästä syystä kertynyt vakavaraisuus tulee käytettäväksi tulevaisuudessa. Toistaiseksi seurakuntayhtymän on tavoitteellista järjestää toimintansa siten, että se mahdollistuu vuotuisen tulorahoituksen puitteissa. Sekä paikallisseurakuntien, että koko yhtymän tasolla on kiinnitettävä toiminnan suunnittelussa huomiota siihen, mikä on seurakunnallisen toiminnan perustehtävää ja sitä tukevaa toimintaa, ja mikä voidaan jättää tekemättä. Tulevien vuosien kirkollisverojen ennakointi ja rahoitustoimen tuottotasot tulevat asettamaan osaltaan haasteita seurakuntayhtymän talouden tasapainon tavoittelussa.

Toimintaa on pystyttävä tarvittaessa muuttamaan ajan vaatimusten ja talouden realiteettien mukaisiksi. Pitkäjänteinen toiminnan ja

henkilöstön suunnittelu ja samassa yhteydessä tehtävä yksiköiden välisen yhteistyön lisääminen on tärkeää. Koko yhtymän luonnollista henkilöstöpoistumaa on jatkossa pystyttävä hyödyntämään, jotta toimintaa voidaan kohdentaa yhä vaikuttavammin toiminnan painopistealueille.

Yhteinen kirkkoneuvosto korotti seurakunnallista määrärahaa 4,8 % vuodelle 2026, yhteensä 453t euroa. Tällä turvataan paikallisseurakuntien toiminta vuonna 2026. Vuosina 2024–2025 on valmisteltu uusi organisaatiomalli yhteisten seurakunnallisten tehtävien hoitamiseen. Uusi organisaatio aloitti toimintansa 1.9.2025. Toimintamalliin sisältyy uusia palveluja Turun ja Kaarinan asukkaille, jotka on mahdollistettu erikseen päätetyillä lisäpanostuksilla.

Yhteisten seurakunnallisten tehtävien ja paikallisseurakuntien väliseen kustannusten jakoon on tulossa ohjeistus. Pääsääntö on, että seurakuntiin siirtyneiden työntekijöiden kustannukset katetaan suoraan seurakuntayhtymästä. Vuoden 2027 seurakunnallista määrärahaa valmistelevaan asetetaan määrärahajakotoimikunta, joka tekee esityksen määrarahasta jatkossa.

Toimitilat, kiinteistöt ja kiinteistökulut
Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kiinteistöstrategia on päivitetty vuoden 2025 aikana. Kiinteistöstrategiaan kirjattu toiminta-ajatus ”Toimivat, terveelliset ja turvalliset tilat kulttuuriperintö ja talous huomioiden” ohjaa kiinteistöjen ylläpitoa ja kehittämistä.

Tilojen toimivuuteen, esteettömyyteen, energiatehokkuuteen ja hyvään sisäilmaan panostetaan, mikä ohjaa investointien suunnittelua ja toteutusta. Koska kiinteistöjen ylläpitokustannukset nousevat energian, palveluiden, kiinteistöveron ja ostopalveluiden kustannusnousun takia vuosittain keskimäärin noin 4 %, voi kiinteistökustannuksia pitää kurissa vain kiinteistöjä vähentämällä ja säilytettävien kiinteistöjen tekniseen kuntoon, energiatehokkuuteen, toiminnallisuuteen, esteettömyyteen ja monikäyttöisyyteen panostamalla. Tällä hetkellä seurakuntayhtymän kiinteistöihin tehdään poikkeuksellisen paljon investointeja, koska investointivelkaa on kertynyt runsaasti viime vuosikymmenten aikana. Investointien määrä rasittaa osaltaan seurakuntayhtymän taloutta kasvaneiden korkokulujen ja lisääntyvien poistojen kautta.

Päivitetty kiinteistöstrategia ja esitetty investointisuunnitelma tukevat seurakuntien lausuntojen mukaista näkemystä ja tavoitetta myös toiminnallisten näkökohtien, esteettömyyden sekä monikäyttöisyyden huomioimisessa tiloja kehitettäessä. Tilojen vähentämisessä ja taloudellisten toimintaedellytysten varmistamisessa tarvitaan hyvää yhteistyötä ja seurakuntien myötävaikutusta. Sisäisten vuokrien avulla saataisiin läpinäkyvyyttä tilakustannuksiin ja pystyttäisiin vaikuttamaan siihen, että tilojen

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 215

20.11.2025

vähentämisen hyöty konkretisoituisi juuri kyseiselle tiloja vähentävälle seurakunnalle eikä vain yhteisvastuullisesti.

Käsittely

Todettiin, että esimerkiksi seurakuntien välisellä sisäisellä yhteistyöllä voisi saada hoidettua pienet henkilöstön resurssivajeet.

Päätös

Esityksen mukaan Käsittely-kohta huomioiden.

Liitteet

- Liite 1 Paattisten seurakunta lausunto talousarvioehdotuksesta ja investointiosasta 2026
- Liite 2 Turun tuomiokirkkoseurakunta lausunto talousarvioehdotuksesta ja investointiosasta 2026
- Liite 3 Åbo svenska församling lausunto talousarvioehdotuksesta ja investointiosasta 2026
- Liite 4 Henrikinseurakunta lausunto talousarvioehdotuksesta ja investointiosasta 2026
- Liite 5 Mikaelinseurakunta lausunto talousarvioehdotuksesta ja investointiosasta 2026
- Liite 6 Katariinanseurakunta lausunto talousarvioehdotuksesta ja investointiosasta 2026
- Liite 7 Martinseurakunta lausunto talousarvioehdotuksesta ja investointiosasta 2026
- Liite 8 Lausunto Maarian seurakunta
- Liite 9 Lausunto Kaarinan seurakunta

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

Vuoden 2026 talousarvio

Yhteinen kirkkoneuvosto 18.09.2025 § 182

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely

Seurakuntayhtymän talousarvioesitys 2026

Seurakuntayhtymän uuden strategian 2026–2030 perusteella laadittavat toimintasuunnitelmat eivät ole vielä valmiita. Tämän vuoksi toimintasuunnitelmat tuodaan vasta toiseen talousarviokäsittelyyn. Samoin talousarvion toiseen käsittelyyn otetaan mukaan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja rahoitusosien suunnitelmavuosien 2027–2028 talousluvut.

Talousarvio esitetään nyt aikaisemmasta poiketen pääluokittain. Valtuustoon nähden sitovaksi tasoksi esitetään pääluokkatasoa, poikkeuksena seurakunnat, joilla on oma erikseen vahvistettu määrärahansa.

Vuoden 2026 seurakuntayhtymän tilikauden tulos on talousarvioesityksessä 1,1 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Talousarviossa toimintatuottoja on arvioitu 11,2 miljoonaa euroa, kuluvan vuoden talousarvioon nähden nousua on 9,5 % ja vuoden 2024 tilinpäätöksen toteumaan nähden toimintatuotot ovat samansuuruiset. Maksutuottoja ja vuokratuottoja on arvioitu saatavan enemmän kuin tänä vuonna. Maksutuotoissa on nousua 34 % ja vuokratuotoissa 5,4 %. Etenkin hautaustoimipalveluissa on maksutuottoja tarkistettu valtionrahoituksen vähenemisen ja siihen liittyvän Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

Toimintakuluja on arvioitu 46,1 miljoonaa euroa, jossa kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna on nousua 3,9 % ja vuoden 2024 toteumaan verrattuna nousu on 10,4 %.

Henkilöstökuluja on arvioitu 26,3 miljoonaa euroa ja ne ovat 57 % talousarvion toimintakuluista. Henkilöstökulujen nousu vuoden 2025 talousarvioon nähden on 1,2 miljoonaa euroa (+4,8 %) ja nousu vuoden 2024 toteutuneihin henkilöstökuluihin verrattuna on 2,9 miljoonaa euroa (+12,3 %).

Yleisen palkkausjärjestelmän mukaan määriteltyä viranhaltijan ja kuukausipalkkaisen työntekijän täyden työajan mukaista peruspalkkoja tarkistetaan 2,4 prosentin yleiskorotuksella 1.3.2026

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

lukien ja yleisen palkkausjärjestelmän kokemuslisätaulukkoa tarkistetaan 1.3.2026 lukien 2,9 prosentilla, suorituslisiä ei tarkisteta. Ylimmän johdon palkkausjärjestelmään kuuluvan viranhaltijan peruspalkkoja tarkistetaan 2,9 prosentin yleiskorotuksella 1.3.2026 lukien.

Muut toimintakulut kuin henkilöstökulut talousarviossa ovat 19,8 miljoonaa euroa (TA 2025 +2,8 %, Tot 2024 +8 %):

- Palveluiden ostoissa on nousua 8,4 %, mikä on 0,7 miljoonaa euroa (nousu 8,8 miljoonasta eurosta 9,6 miljoonaan euroon).

- Vuokratuluisissa on nousua 17,5 %, mikä on 0,4 miljoonaa euroa (nousu 2,3 miljoonasta eurosta 2,7 miljoonaan euroon). Nouseun vaikuttavat Aninkaistenkatu 1:n valmistuminen ja toimitalon saneerauksesta johtuvat väistötilojen vuokraus muualta.

- Aineissa ja tarvikkeissa on laskua 2,2 %, mikä on 104t euroa (lasku 4,8 miljoonasta eurosta 4,7 miljoonaan euroon).

- Annetuissa avustuksissa on laskua 23 %, mikä on 0,5 miljoonaa euroa (lasku 2,4 miljoonasta 1,9 miljoonaan euroon). Tämä johtuu siitä, että vuoden 2025 talousarviossa yhteisen kirkkoneuvoston 0,5 miljoonan euron avustusmäärärahaa diakonisiin ja muihin kirkollisiin tarkoituksiin ei ole budjetoitu vuodelle 2026.

Käyttötalouden toimintakate on -34,9 miljoonaa euroa ja heikkenee 0,8 miljoonaa euroa eli 2,3 prosentilla (TA 2026 vs TA 2025). Vuoden 2024 toteutuneeseen toimintakatteeseen nähden heikennystä on 4,3 miljoonaa (14,2 %).

Pääluokittain valtuustoon nähden sitova erä talousarviossa on ulkoinen toimintakate ja alla olevat vertailut on tehty ulkoisilla toimintakatteilla (ulkoiset tulot-ulkoiset kulut). Toimintakattot ja niiden euromääräiset muutokset pääluokittain alla:

	2026	2025	erotus	muutos-%	TP 2024
Yleishallinto (PL 1)	-4 520 568	-4 742 146	221 578	4,7	-3 403 054
Seurakunnallinen toiminta (PL 2)	-10 790 306	-10 783 504	-6 802	-0,1	-10 372 697
Yht. seurakunnalliset teht.(PL 3)	-8 768 567	-8 245 340	-523 227	-6,3	-7 603 031
Hautaustoimi (PL 4)	-780 424	-1 475 953	695 529	47,1	-1 486 582
Kiinteistötoimi (PL 5)	-10 038 180	-8 869 288	-1 168 892	-13,2	-7 689 090
	-34 898 045	-34 116 231	-781 814	-2,3	-30 554 454

Yleishallinnossa toimintakate (tuotot-kulut) paranee vuoden 2025 talousarvioon verrattuna 222t euroa. Tähän vaikuttaa kaksi asiaa: 510t euron vähennys annetuissa avustuksissa, jota ei ole vuodelle 2026 budjetoitu yhteisen kirkkoneuvoston tulosityksikölle. Vuosi 2026

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

on vaalivuosi, mikä taas lisää toimintakuluja ja tähän on varattu ulkoisia kuluja kaikkiaan 294t euroa, lisäksi entiseen tapaan on varauduttu yhteen kirkkoherran vaaliin. Vuoden 2024 toteutumaan verrattuna yleishallinnon toimintatuloissa on nousua 101t euroa (9 %) ja toimintakuluissa on nousua 1,2 miljoonaa euroa (27 %).

Seurakunnallisessa toiminnassa ei ole suurempaa muutosta, mikä johtuu siitä, että vuosien 2025 ja 2026 talousarviomäärärahat ovat samansuuruiset. Pientä eroavaisuutta tuo ainoastaan joidenkin seurakuntien osalta siirtomäärärahojen käyttö talousarviossa. Vuoden 2024 toteutumaan verrattuna seurakunnallisen toiminnan toimintatuloissa on laskua 24t euroa (8,3 %) ja toimintakuluissa on nousua 393t euroa (3,7 %).

Yhteisissä seurakunnallisissa tehtävissä toimintakate heikkenee 0,5 miljoonaa euroa (6,3 %). Henkilöstökulut ovat nousseet vuoden 2025 talousarviosta vuoden 2026 talousarvioon 7,9 %, mikä on 455t euroa ja selittää suurimman osan kulujen noususta. Vuoden 2024 toteutumaan verrattuna yhteisten seurakunnallisten tehtävien toimintatuloissa on laskua 100t euroa (11,2 %) ja toimintakuluissa on nousua 1 miljoonaa euroa (12,5 %).

Hautaustoimen ja kiinteistötoimen välillä on tarkistettu pääluokkien välistä kustannustenjakoa. Hautaustoimessa on lisäksi tarkistettu valtionrahoituksen muutosten ja Kirkkohallituksen uusien ohjeistusten perusteella myös maksutuottoja. Tällä hetkellä hautaustoimen maksuissa on nousua vuoden 2025 talousarvioon nähden 46 %, mikä on 697t euroa. Kulut ovat pienentyneet 0,3 prosenttia (9t euroa) vuoden 2025 talousarvioon nähden. Vuoden 2024 toteutumaan verrattuna hautaustoimen toimintatuloissa on nousua 508t euroa (30 %) ja toimintakuluissa on laskua 198t euroa (6,2 %).

Kiinteistötoimessa toimintatuotoissa on nousua vuoden 2025 talousarviosta vuoden 2026 talousarvioon 2,8 %, mikä on 184t euroa. Toimintakuluissa on nousua 8,8 %, mikä on 1,4 miljoonaa euroa (nousu 15,4 miljoonasta eurosta 16,8 miljoonaan euroon). Suurin nousu on vuokratuloissa 23 %, mikä on 456t euroa. Palveluiden ostoissa on nousua 10 %, mikä on 446t euroa. Henkilöstökulujen nousu on 9 %, mikä on 473t euroa. Vuoden 2024 toteutumaan verrattuna kiinteistötoimen toimintatuloissa on nousua 153t euroa (2,3 %) ja toimintakuluissa on nousua 2,5 miljoonaa euroa (17,5 %).

Vuodelle 2026 on valtuusto vahvistanut kirkollisveroprosentin 1,20 prosentiksi. Seurakuntayhtymän kirkollisverokertymä oli 36,9 miljoonaa euroa vuonna 2024 ja vuodelle 2025 arvioitiin

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

kirkollisverotuloja 38 miljoonaa euroa, myös vuodelle 2026 arvioidaan 38 miljoonaa euroa.

Valtionrahoituksesta on saatu tuore tieto ja siitä tullaan leikkaamaan kaikkiaan 9,8 miljoonaa euroa vuosina 2026–2027. Seurakuntahtymälle arvioidaan noin 0,5 miljoonan euron vähennystä vuoden 2025 valtionrahoitukseen nähden ja talousarviossa on siihen budjetoitu 3,1 miljoonaa euroa. Verotuskulut arvioidaan 585t euroksi. Kirkon keskusrahastomaksuissa on 2,4 prosentin (88t euroa) nousu. Keskusrahastomaksuja arvioidaan 3,8 miljoonaa euroa ja eläkerahastomaksujen osuus tästä on 1,8 miljoonaa euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettotulo talousarviossa on 0,9 miljoonaa euroa. Sijoitustuottoja on arvioitu 2,1 miljoonaa euroa ja sijoituskuluja 165t euroa. Lainojen korkoja rahalaitoksille ja hautainhoitorahastolle on arvioitu miljoonan euron verran.

Vuosikate on 2,6 miljoonaa euroa ja tilikauden poistoja on arvioitu 3,8 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja tilikauden tuloksesta muodostuu talousarviossa 1,1 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Investointiesitykset

Yhteensä seurakuntayhtymän investointisuunnitelmaesitys vuosille 2026–2028 on 64 miljoonaa euroa ja kun tähän lisätään hautainhoitorahaston investoinnit 2,8 miljoonaa euroa, on suunnitelma yhteensä 66,8 miljoonaa euroa:

	seurakuntayhtymä	seurakuntayhtymä+hrh
2026	21 930 000 euroa	22 550 000 euroa
2027	23 315 000 euroa	24 440 000 euroa
2028	18 735 000 euroa	19 790 000 euroa

Tuomiokirkon peruskorjaukseen on valtion vuoden 2023 budjetissa kirjattu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alaan 4 miljoonan euron avustuskirjaus, jota saadaan 1 miljoona euroa vuosittain 2025–2028. Kirkkohallitus on myöntänyt Tuomiokirkon peruskorjaukseen 4 miljoonan euron avustuksen vuosille 2025–2028. Suunnitelmakaudelle 2026–2028 on tiedossa investointiavustuksia 2 miljoonaa euroa vuodessa.

Hautaustoimen investointiesityksen loppusumma vuodelle 2026 on 1,8 miljoonaa euroa ja talousarvio- ja suunnittelukaudella 2026–2028 ne ovat yhteensä 6,2 miljoonaa euroa.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

Kiinteistötoimen investointiesitys vuodelle 2026 on 20 miljoonaa euroa ja talousarvio- ja suunnittelukaudelle 2026–2028 investointiesitys on yhteensä 57,5 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2026 esitetään suuria peruskorjauksia ja uudisrakennuksia 18,5 miljoonalla eurolla ja pieniä investointeja 1,5 miljoonalla eurolla.

Vuonna 2026 suurimmat investoinnit ovat:
 Tuomiokirkon peruskorjaus 7 miljoonaa euroa,
 Heinänokan uusi leirikeskus 5 miljoonaa euroa,
 toimitalon peruskorjaus 2 miljoonaa euroa,
 Pyhän Ristin kappelin peruskorjaus 2 miljoonaa euroa ja
 Martin kirkon sisäkorjaukset 1,4 miljoonaa euroa

Talous- ja kehittämispalveluihin on varattu 100t euron varaus rikkoutumisen tms. vuoksi tarvittaviin äkillisiin hankintoihin.

Hautainhoitorahaston investointiesitys vuodelle 2026 on 620t euroa ja talousarvio- ja suunnittelukaudelle 2026–2028 investointiesitys on 2,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2027 on suunniteltu aloitettavaksi Pernon asuintalojen korjaukset.

Seurakuntayhtymällä on lainaa vuoden 2025 alussa 12,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 lopussa lainamääräennuste on 14,6 miljoonaa euroa ja tästä lainasta 2,1 miljoonaa euroa on rahoituslaitoksilta. Vuonna 2026 on talousarviossa varauduttu 8 miljoonan euron lainan lisäykseen.

Hautainhoitorahaston talousarvioesitys

Hautainhoitorahaston toimintatuotot ovat 2,9 miljoonaa euroa, ja ne ovat saman suuruiset kuin vuoden 2025 talousarviossa. Toimintakulut ovat 4,5 miljoonaa euroa ja alenevat hieman vuoden 2025 talousarvioon nähden. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 2,6 miljoonaa euroa, 58%. Toimintakate jää miinukselle 1,6 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan tuottoihin arvioidaan vuoden 2025 talousarvioon 4,5 miljoonaa euroa tuloja ja sijoitustoiminnan kuluihin arvioidaan 0,5 miljoonaa euroa. Nettotuotoksi sijoitustoiminnassa arvioidaan 4 miljoonaa euroa. Hautainhoitorahaston varainhoidossa olevien sijoitusten tuottoa tulevaisuudessa vähentävät seurakuntayhtymälle rakennusinvestointeihin myönnettyt ja tulevana vuosina myönnettävät lainat, joita varten sijoituksista on kotiutettu varoja sekä Pernon asuintalojen tuleva korjausrahoitus.

Korkotuottoja seurakuntayhtymälle myönnettyistä lainoista on vuodelle 2026 arvioitu 903t euroa.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

Rahoitustuottoja on yhteensä talousarviossa 4,9 miljoonaa euroa ja vuosikate on 3,4 miljoonaa euroa positiivinen. Poistoja on arvioitu 606t euroa ja tilikauden tulos jää positiiviseksi 2,8 miljoonaa euroa.

- Esitys** Yhteinen kirkkoneuvosto päättää hyväksyä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän ja sen hautainhoitorahaston talousarvioehdotukset vuodelle 2026. Seurakuntayhtymän talousarvion ja investointisuunnitelman osalta talousarvioehdotuksesta pyydetään seurakuntaneuvostojen lausunnot, jotka palautetaan hallinto- ja talousjohtajalle, talouspäällikölle ja kirjaamoon viimeistään torstaina 30.10.2025 klo 15.00 mennessä ja jotka käsitellään yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 20.11.2025, jolloin talousarvio käsitellään toiseen kertaan.
- Käsittely** Seppo Niemi esitti vastaesityksen liittyen pääluokkaan kaksi, minkä mukaan seurakunnille myönnettyä määrärahaa korotettaisiin henkilöstökulujen osalta 4,8 %. Maria Ranne ja Mikko Laurén kannattivat esitystä. Asiasta äänestettiin. Vastaesitys voitti äänin 10-0.
- Budjetin toiseen käsittelyyn mennessä valmistelijalle annetaan tehtäväksi etsiä vaihtoehtoisia esityksiä budjetin tasapainottamiseksi.
- Päätös** Esityksen mukaan Käsittely-kohta huomioiden.

Yhteinen kirkkoneuvosto 23.10.2025 § 196

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Talousarvion valmistelijalle annettiin tehtäväksi etsiä vaihtoehtoisia esityksiä budjetin tasapainottamiseksi. Talousarvion 2026 tulopuoleen ei katsota olevan mahdollista tehdä lisäyksiä. Tasapainottavat toimet kohdentuvat kulupuolelle. Säästökohteet ovat valittu siten, ettei niiden toteuttamisella ole merkittävää vaikutusta seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien toimintaan.

Säästöjä on yhteensä löydetty 508 Teurolla. Esityslistan liitteenä on tarkempi säästöesitys säästökohteittain. Säästöjen jälkeen seurakuntayhtymän talousarvion alijäämä vuoden 2026 talousarviossa on 1,4 miljoonaa euroa.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

Pääluokasta 1 – hallinto esitetään säästöjä tilintarkastuspalveluista, henkilökuntaruokailusta ja määräraikaisten palkkauksesta yhteensä 29 Teuroa.

Viestintäpalveluista on annettu 82 Teuron säästöesitys. Esityksessä on sopeutettu joulukalenterin, Lilja-lehden ja henkilöstölehden postitus- ja painatuskuluja sekä asiantuntijapalveluita. Lilja-lehteen kohdistuvat kulujen tarkistukset eivät vaikuta lehden ilmestymistiheyteen.

Yhteisistä seurakunnallisista tehtävistä esitetään tarkistettavaksi avustusten määriä ja palkkauskuluja yhteensä 46 Teurolla.

Hautaustoimessa on tarkasteltu työprosesseja ja sitä kautta esitetään säästöjä muun muassa kunnossapidossa ja hoidossa sekä työtehtävien uusilla järjestelyillä. Investointeja on myös tarkistettu ja löydetty karsimismahdollisuuksia seuraavasti: 2026: -175 000 euroa, 2027: -700 000 euroa, 2028: -700 000 euroa. Vaikutus kokonaiskustannuksiin tulisi poistojen vähenemisen kautta investoinnin valmistumisvuotena ja sen jälkeen. Hautaustoimen säästöjen vaikutukset ovat yhteensä vuodelle 2026 101 Teuroa.

Kiinteistötoimen käyttökustannuksia voidaan alentaa vain kiinteistöistä luopumalla ja niiden omaa käyttöä vähentämällä, jolloin niitä voidaan vuokrata ulos ja saada vuokratuottoja.

Kiinteistöstrategiapäivitykseen on listattu luovuttavat ja kehitettävät kiinteistökohteet, joita nopealla aikataululla edistämällä säästöjen toteutuminen on mahdollista.

Kiinteistöistä luopuminen ja säästöjen saavuttaminen on hidas prosessi, mutta esim. Pallivahan tontti vuokraamalla ja Uittamosta luopumalla säästöjä voidaan saavuttaa jo vuoden 2026 aikana. Lisäksi tulee nopeuttaa Runosmäen seurakuntatalosta, Kotimäen seurakuntatalosta, Papinholman seurakuntakodista ja Hurttivuoren seurakuntakodista luopumista. Ulkopuoliselle käyttäjälle tulisi yrittää vuokrata Hennalan seurakuntakotia ja Piikkiön pappilaa. Myös sisäänvuokrattujen kohteiden tarvetta esim. Vähähämeenkadun tilan ja Yliopistonmäen kappelin osalta tulee tarkastella.

Yhteensä ensi vuonna näistä kohteista voisi seurakuntayhtymän talousarvion alijäämää tasapainottaa maksimissaan noin 250 Teuron verran. Listauksen mukaisten kohteiden vaikutukset ovat kokonaisuudessaan 453 Teuroa, mutta kaikista kohteista ei voida luopua ensi vuoden aikana toimintojen uudelleen järjestämisen ja prosessin vaatimasta ajasta johtuen. Kiinteistöjen kohdalla

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

luopumiset, vuokraukset ja kiinteistöjen muu kehitys kestävät prosesseina useammasta kuukaudesta useampaan vuoteen.

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto päättää hyväksyä esitetyt 508 Teuron säästöt. Vuoden 2026 talousarvio laaditaan säästöesitykset huomioon otettuina.

Käsittely Esittelijä esitti, että säästöt toteutetaan 453 000 euron suuruisina ja nyt esittelystä säästölistasta poistetaan tämän summan ylittävä määrä viranhaltijoiden parhaaksi katsomalla tavalla.

Päätös Esityksen mukaan Käsittely-kohta huomioiden.

97/02.00.01.00/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 216

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Talousarvioesitys vuodelle 2026 käsiteltiin ensimmäisen kerran kirkkoneuvostossa 18.9.2025, jolloin se lähetettiin seurakunnille lausuntoja varten. Lausuntoihin on edellisessä kohdassa annettu vastineet.

Samassa kokouksessa yhteinen kirkkoneuvosto päätti, että seurakunnille myönnettyä määrärahaa korotettaisiin henkilöstökulujen osalta 4,8 % ja että budjetin tasapainottamiseksi etsitään vaihtoehtoisia esityksiä.

Talousarvioon on toteutettu 23.10.2025 kokouksessa käsiteltyt säästöt saman suuruisina kuin seurakuntien (pääluokka 2) määrärahaa nostettiin. Säästöjä tehtiin yleishallinnossa, yhteisissä seurakunnallisissa tehtävissä, hautaus- ja kiinteistötoimipalveluissa sekä investoinneissa.

Säästöjen vaikutuksesta koko talousarvio on laadittu uudestaan. Ensimmäisen käsittelyn jälkeen ATK-kustannuksiin on tullut toimittajilta korotusilmoituksia, jotka on otettu huomioon ja poistoja on tarkistettu 420t euroa ylöspäin. Verotuskuluja tarkisteettiin verohallinnon ilmoittaman ennusteen mukaiseksi, tarkistus on 40t euroa alaspäin. Kirkollisverotulot, keskusrahastomaksut sekä rahoitustuotot ja -kulut eivät ole muuttuneet. Talousarvioon on lisätty myös toimintasuunnitelmat, taloussuunnitelmakaudet 2027–2028 sekä talousarvion lyhennelmät pääluokittain.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

Talousarvion toimintatuotot ovat 11,3 miljoonaa euroa, toimintakulut 46,1 miljoonaa euroa ja toimintakate on 34,8 miljoonaa euroa.

Toimintakattot ja niiden euromääräiset muutokset 2025–2024 pääluokittain ovat päivitysten jälkeen:

	2026	2025	erotus	muutos-%	TP 2024
Yleishallinto (PL 1)	-4 507 658	-4 742 146	234 488	4,9	-3 403 054
Seurak toiminta (PL 2)	-11 126 153	-10 783 504	-342 649	-3,2	-10 372 697
Yht seurak tehtävät (PL3)	-8 659 470	-8 245 340	-414 130	-5,0	-7 603 031
Hautaustoimi (PL 4)	-734 424	-1 475 953	741 529	50,2	-1 486 582
Kiinteistötoimi (PL 5)	-9 788 180	-8 869 288	-918 892	-10,4	-7 689 090
	-34 815 885	-34 116 231	-699 654	-2,1	-30 554 454

Vuosikatteen muodostuu 2,7 miljoonaa euroa ja tilikauden alijäämäksi 1,4 miljoonaa euroa. Tilikauden alijäämä on tarkistettujen poistojen vuoksi kasvanut 300t euroa talousarvion ensimmäisestä käsittelystä.

Investointeihin on tullut ensimmäisen käsittelyn jälkeen pieniä muutoksia ja investointisuunnitelma on nyt seuraavan suuruinen:

	seurakuntayhtymä	seurakuntayhtymä+hrh
2026	21 855 000 euroa	22 450 000 euroa
2027	25 335 000 euroa	26 460 000 euroa
2028	18 035 000 euroa	19 090 000 euroa

Seurakuntayhtymän puolella tehtävät säästöt vaikuttavat jonkin verran myös hautainhoitorahaston talousarvioon ja sen vuosikate paranee 37t euroa.

Henkilökunnalle maksettavaan suorituslisään on käytettävä vähintään 1,1 % yleisen palkkausjärjestelmän piirissä olevan henkilöstön peruspalkkojen yhteismäärästä. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä kyseinen yleisen palkkausjärjestelmän palkkasumma on 17 842 004 euroa. Työsuoritukseen perustuvan suorituslisän summa on peruspalkkojen palkkasumman perusteella 196 656 euroa.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että

1. paikallisseurakuntien määrärahaa korotetaan 4,8 % henkilöstökulujen osalta vuodelle 2026,
2. vahvistettavan suorituslisän perusteena oleva peruspalkkasumma on 17 842 004 euroa,
3. yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy vuoden 2026 talousarvion.

Päätös

Esityksen mukaan.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 182	18.09.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 196	23.10.2025
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 216	20.11.2025

Liitteet

- Liite 10 Talousarvion 2026 säästöt
- Liite 11 2026 Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelmat 2026-2028
- Liite 12 PP-esitys Talousarvio 2026

Poistosuunnitelman muutos

92/02.00.01.00/2024

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 217

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Kirkkohallitus on 21.10.2025 lähettänyt yleiskirjeen 27/2025, jossa seurakuntatalouksia kehoitetaan tarkistamaan poistosuunnitelmaansa. Kirkkohallituksessa on tarkasteltu seurakuntatalouksissa sovellettavia poistoajkoja ja havaittu, että useissa seurakuntatalouksissa on käytössä huomattavasti ohjeistettua pidemmät poistoajat. Seurakuntatalouksien poistoajat myös vaihtelevat suuresti, mikä heikentää seurakuntatalouksien vertailtavuutta merkittävästi. Selkeästi eniten epäkohtia havaittiin hautaustoimen poistoissa.

Yleiskirjeessä ohjeistetaan näin:

"Seurakuntatalouksien tulee tarkastaa, että niiden soveltamat poistoajat vastaavat liitteen 1 mukaisia poistoajkoja ja että sovellettava poistomenetelmä on tasapoisto. Suositeltavaa on, että poistoajka on mieluummin lähempänä poistoajkavälin ala- kuin ylärajaa. Erityisesti hautaustoimen pysyvien vastaavien poistoajat tulee käydä huolellisesti läpi. Mikäli poistoajat ovat ohjeistettuja poistoajkoja pidemmät, kirkkovaltuustolle tulee esittää poistoajkojen lyhentämistä jo tästä vuodesta alkaen. Kun seurakunta on päättänyt uusista poistoajkoista ja -menetelmästä, ne tulee ilmoittaa Kipaan viipymättä, viimeistään 23.12.2025. Kun poistoajka muutetaan kirjanpitojärjestelmään viimeistään joulukuulle, järjestelmä oikaisee kuluneen vuoden poiston oikeaksi koko vuoden osalta. Poistoajat ja -menetelmä tulee siis muuttaa viimeistään tilinpäätökseen 2025."

Seurakuntayhtymän poistosuunnitelman tarkistus koskee vain hautaustoimen investointeja, muilta osin poistosuunnitelma on kirkkohallituksen suosituksen mukainen. Muutosten vuoksi joidenkin hautaustoimen investointien poistoajat lyhenevät ja joidenkin pitenevät. Poistoajan lyhentyessä aiheutuu vuodelle 2025 suurempi nousu poistojen määrässä. Poistoajan pidentyessä vuoden 2025 poiston määrä pienenee.

Vuoden 2025 poistoihin tarkistusten vaikutus on seurakuntayhtymän poistoja 0,8 miljoonaa euroa lisäävä. Hautainhoitorahaston poistoihin vaikutus on 0,2 miljoonaa poistoja vähentävä. Kirkkohallituksen yleiskirje sekä poistosuunnitelmaehdotus ovat liitteinä.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 217 20.11.2025

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy seurakuntayhtymän päivitetyn poistosuunnitelman, jota noudatetaan tilikaudesta 2025 lukien.

Päätös Esityksen mukaan.

Liitteet

- Liite 13 Kirkkohallituksen yleiskirje 27/2025 Seurakuntatalouksien kayttoomaisuuskirjanpito ja suunnitelman-mukaisten poistojen tarkentamistarve
- Liite 14 Poistosuunnitelma

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 218

20.11.2025

Lisämäärärahaesitys vuoden 2025 vuoden investointeihin

122/02.00.01.01/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 218

Esittelijä

Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely

Kiinteistöpalveluilla on käynnissä useita investointihankkeita, joista osa on ns. monivuotisia hankkeita, joiden kesto on suunnittelu- ja valmisteluvaihe huomioiden useampi vuosi. Näin myös investointien määrärahoja on jaksotettu eri vuosille.

Nämä vuosittaiset investointikustannukset eivät kuitenkaan ole toteutuneet täysimääräisesti vuonna 2024 ja osa kustannuksista on siirtynyt vuodelle 2025. Tämä aiheuttaa tarkennustarvetta vuoden 2025 investointibudjettiin. Tarkennustarvetta aiheuttaa osaltaan myös se, että hankkeita on jouduttu priorisoimaan ja osaa hankkeista on aikaistettu ja osaa on siirretty eteenpäin.

Kiinteistötoimen investointimäärärahoihin tulisi tehdä muutoksia seuraavissa hankkeissa:

- 2010073 Maarian kirkon sisäkorjaukset: Maarian kirkon peruskorjauksen kustannusarvio oli noin 2 miljoonaa euroa. Purettavan lattian alta löytyi alkukesällä 2025 lukuisia hautoja, joiden takia suoritettiin arkeologisia kaivuita, tutkimuksia ja konservointeja. Lisäksi alapohjarakenne jouduttiin suunnittelemaan uudelleen ja varmistamaan, että uuden lattian alle jätetyt arkeologiset löydökset säilyvät vahingoittumattomina. Hankkeen valmistumisaika siirtyi noin 3,5 kuukaudella, mistä aiheutui myös lisäkustannuksia. Hankkeen uusi kustannusennuste on 2,65 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 määrärahaa tulisi korottaa 1.500.000 euroaan (nykyisestä 1.250.000 eurosta)

- 2013083 Pyhän Ristin kappelin peruskorjaus: Pyhän Ristin kappelin vesikattojen uusimistyötä suoritettiin vuosina 2023 ja 2024. Alkuvuonna 2025 teetettiin rakennuksen rakennushistoriaselvitys, suoritettiin teknisiä kuntoarvioita ja laadittiin alustava hankesuunnitelma, joka on tällä hetkellä lausunnoilla. Jotta suunnittelua voitaisiin aloittaa vielä vuoden 2025 puolella, tulee hankkeelle myönnettyä vuoden 2025 määrärahaa korottaa 100.000 eurolla.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

1. osaltaan hyväksyä esitetyt lisämäärärahat vuoden 2025 investointihankkeisiin liittyen ja
2. esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että yhteinen kirkkovaltuusto

Yhteinen kirkkoneuvosto § 218 20.11.2025

hyväksyy esitetyt lisämäärärahat vuoden 2025 investointihankkeisiin liittyen.

Päätös Esityksen mukaan.

Hautausmaksujen vahvistaminen vuodelle 2026

285/02.08.00.00/2021

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 219

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan hautaustoimen kustannukset tulisi kattaa seurakuntatalouden saamalla valtion rahoituksella kirkon lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin sekä hautaustoimen maksutuotoilla. Kirkollisverotuottoja ei siis tulisi käyttää hautaustoimen kustantamiseen. Valtionrahoitus Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymälle oli vielä vuonna 2024 noin 4.7 milj. €. Valtion rahoitusta leikattiin eduskunnan päätöksellä 22.11.2024 voimakkaasti vuodelle 2025. Kirkkohallitus julkaisi eduskunnan päätöksen johdosta yleiskirjeen 33/2024 17.12.2024, jossa seurakuntatalouksille annettiin ohjeita päätöksen aiheuttamista muutostarpeista hautaustoimen maksuihin. Yleiskirje on tämän esityksen liitteenä.

Vuoden 2025 talousarvio oli yhtymässä jo käsittelyprosessin loppuvaiheessa, kun eduskunta päätti valtion rahoituksen leikkauksesta. Hallinto- ja talousjohtaja linjasi alkuvuodesta 2025, että hautaustoimen jo hyväksyttyyn hinnastoon vuodelle 2025 ei enää tehdä muutoksia, vaan että tarvittavat hintamuutokset tehdään vuoden 2026 talousarvion laadinnan yhteydessä.

Kirkkohallituksen yleiskirjeen 33/2024 mukaan hautaustoimen maksutuottojen tulisi kattaa hautaustoimen kokonaiskustannuksista puolet. Hautaustoimen arvioidut kokonaiskustannukset vuodelle 2026 ovat noin 5,1 milj. €. Summasta suoria kustannuksia on noin 2,93 milj. € (mukana hautausmaahallinto). Ulkoisina vyörytyksinä siirretään hautaustoimen kustannuksiksi noin 0,86 milj. €, mikä koostuu seuraavista osista: kirkon keskusrahasto n. 240 000 €, eläkerahasto n. 93 000 €, yhtymän hallinto n. 524 000 €, ja kiinteistöjohtokunta n. 4000 €. Poistojen määrä on noin 1,17 milj. € ja sisäisten korkojen noin 0,15 milj. €.

Aikaisemmin rahoituksen jako-osuuksia hautaustoimeen, väestörekisterin pitoon ja kulttuurihistoriallisten rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon ei ole yhtymässä määritetty. Keväällä 2025 sovittiin linjauksesta, että vuodelle 2026 valtion rahoituksen määrästä 80 % korvamerkitään hautaustoimelle. Kun huomioidaan ensi vuodelle kaavailtu 10,5 % valtionrahoituksen leikkaus, hautaustoimen käytettävissä oleva osuus valtion rahoituksesta on

noin 2 630 000.

Jotta Kirkkohallituksen ilmoittamaan tavoitteeseen maksutuottojen 50 % kattavuudesta päästään, tulisi maksutuottojen vuonna 2026 olla yhteensä noin 2 550 000 €. Tämä merkitisi vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaisiin maksutuottoihin noin 900 000 € lisäystarvetta.

Hautaustoimen päällikkö on laatinut ehdotuksen hautaustoimen hinnastosta vuodelle 2026. Hinnasto on liitteenä.

Hinnastossa lihavoidut hinnat ovat uusia, korotettavaksi ehdotettuja hintoja. Suluissa on vuoden 2025 hinta. Nykyisillä palvelumäärillä hinnastoehdotuksen mukaiset haudan hallinnan, hautauspalvelun ja tuhkauksen hintojen nostot lisäävät laskennallisesti maksutuottoja yhteensä noin 550 000 €, eli keskimäärin noin 33 %, verrattuna vuoden 2024 tilinpäätöksen maksutuottoihin. Esitetyt hinnankorotukset eivät korvaa kokonaan valtionrahoituksen leikkauksia, vaan tuotot ja valtionrahoitus yhteensä jäävät arviolta 350 000 € hautauspalveluiden kokonaiskustannuksia pienemmiksi. Tämä summa jää katettavaksi kirkollisverotuotoin. Välystä joudutaankin tulevana vuosina kuromaan kiinni uusin korotuksin. On myös varauduttava siihen, että valtion rahoitusta kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin leikataan lisää vuodelle 2027

Viimeisessä liitteessä on koottu muutamien suurten seurakuntatalouksien hautaustoimen vuoden 2025 hintoja ja verrattu niitä Turun ja Kaarinan sekä Tampereen vuoden 2025 hinnastoon ja vuoden 2026 hinnastoehdotukseen. Hintamme ovat kuluvana vuonna erittäin edulliset verrattuna muihin. Vuonna 2026 hintamme ovat edelleen pääosin kilpailukykyiset muiden vuoden 2025 hintoihin verrattuna ja jopa edulliset Tampereen ennakoituihin vuoden 2026 hintoihin verrattuna. On todennäköistä, että myös muiden vertailun seurakuntatalouksien hintoja nostetaan vuodelle 2026.

Haudanhoitopalveluihin ei esitetä hintojen muutoksia. Edullisina pysyvät hoitohinnat kompensoivat hautauksiin liittyvien hintojen suuria korotuksia.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää omalta osaltaan hyväksyä hautauksiin liittyvät maksut vuodelle 2026 ja lähettää haudan lunastusmaksut vuodelle 2026 päätettäväksi yhteiselle kirkkovaltuustolle.

Päätös

Esityksen mukaan.

Liitteet

Yhteinen kirkkoneuvosto § 219 20.11.2025

- Liite 15 KH yleiskirje 33_2024-Hautaustoimen-maksujen-muutostarpeet
- Liite 16 Hautaustoimen hinnasto 2026
- Liite 17 Hintavertailu tu, ta, he 2025-26

Hautojen hoitamattomuuskuulutusmenettelyn aikana hoitamattomaksi todettujen hautojen hautaoikeuden päättäminen

243/05.03.00/2021

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 220

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Hautaustoimilain 13 § mukaan hautausmaan ylläpitäjän tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla. Kirkkolain 3 luvun 33 § mukaan hautaoikeuden haltija vastaa siitä, että yksittäistä hautaa hoidetaan hautausmaan arvoa vastaavalla tavalla. Em. pykälän 3. momentissa on säädetty, miten kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan, jonka hoito on olennaisesti laiminlyöty. Kunnostamiseen varataan vuoden määräaika siitä, kun päätös on annettu hautaoikeuden haltijalle tiedoksi. Kirkkoneuvosto voi päättää hautaoikeuden menettämisestä, jollei laiminlyöntiä ole korjattu.

Turun ja Kaarinan yhteinen kirkkoneuvosto teki 16.5.2024 päätöksen hoitamattomien hautojen kuulutusmenettelyn aloittamisesta seurakuntayhtymän hautausmailla. Taustalla oli havainnot suuresta määrästä hoitamatta jääneitä hautoja yhtymän hautausmailla.

Hautojen hoidon seuranta käynnistettiin 15.7.2024 ja kaikki yhtymän yhdeksän hautausmaan noin 56 000 hautaa saatiin ensimmäisen kerran tarkastettua 13.9.2024 mennessä. Hoitamattomiksi havaituille 2083 haudalle asetettiin huomautuskyltti, jossa oli YKN päätöksen 16.5.2024 mukaisesti seuraava teksti:

Haudan hautatunnus _____

KUULUTUS

Tämä hauta on seurakuntayhtymän _____ tekemässä katselmuksessa todettu hoitamattomaksi.

Hautaoikeuden haltijan tulee kunnostaa hauta 30.9.2025 mennessä tai hän menettää hautaoikeuden (kirkkolaki 625/2023, 3. luku, 33 §, 3. mom). Haudan voi ottaa hoitaakseen myös muu henkilö, jolle haudalla on merkitystä. Hoidon voi myös tilata seurakuntayhtymältä. Ole hyvä ja kysy lisätietoja Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautatoimistosta, p. 040 341 7010 (arkisin klo 9-14) tai turku.hautatoimi@evl.fi

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto

Kyltin toisella puolella oli sama teksti ruotsiksi.

Lisäksi julkaistiin yhtymän nettisivuilla, Turun Sanomissa 12.10.2024 ja Aamuset -lehdessä 15.10.2024 seuraava ilmoitus:

KUULUTUS HOITAMATTOMISTA HAUDOISTA

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston 16.5.2024 tekemän päätöksen mukaisesti yhtymän hautausmailla on käynnistetty hoitamattomien hautojen kuulumusmenettely. Tähän liittyvissä hautausmaiden katselmuksissa on todettu hoitamatta jääneitä hautoja. Hautausmailla nämä haudat on merkitty kuulumuskylteillä.

Kuulutettujen hautojen hautatunnuksista on nähtävänä luettelo seurakuntayhtymän verkkosivuilta osoitteessa www.turunseurakunnat.fi/kuulutukset.

Läheisesi haudan hautatunnuksen voit tarkistaa osoitteessa www.hautakartta.fi.

Hautaoikeuden haltija on velvoitettu kunnostamaan kuulutetun haudan 19.10.2025 mennessä, jotta haudan hautaoikeutta ei menetä (kirkkolaki 652/2023, 3. luku, 33 §, 3. mom).

Lisätietoja ja neuvoja saa Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautatoimistosta, p. 040 341 7501 (arkisin klo 9-14) tai sähköpostilla turku.hautatoimi@evl.fi.

Toinen tarkastuskierros haudoille tehtiin 14.7.2025 – 15.8.2025. Ensimmäisen kuulumuskierroksen jälkeen hoitamattomien hautojen määrä oli vähentynyt reiluun 1600 hautaan. Yli neljän sadan haudan hoito oli aloitettu.

Haudat kierrettiin vielä kolmannen kerran lokakuussa 2025, hautaoikeuden haltijalle annetun haudan kunnostamisen määräajan päätyttyä. Hoitamattomaksi todettiin enää 1335 hautaa. Näistä 54 haudan hallinta-aika oli päättynyt kuulumusprosessin aikana. Hoitamatta jääneitä hautoja, joissa hallinta-aika on voimassa, on näin ollen kaikkiaan 1281 kpl. Näistä noin 500 haudalla on arvioitu olevan selvää kulttuurihistoriallista arvoa, ja ne tullaan säästämään ns. museohautoina ja ylläpitämään seurakuntayhtymän varoin.

Hoitamattomien hautojen lukumäärät hautausmaittain olivat seuraavat:

Yhteinen kirkkoneuvosto § 220 20.11.2025

Katariinan hm	36
Kuusiston hm	2
Maarian hm	1
Maarian kirkkomaa	0
Kärsämäen hm	21
Paattisten hm	3
Piikkiön hm	146
Turun hm	1064

Hoitamattomaksi todettujen hautojen hautatunnukset
hautausmaittain ovat liitteenä.

Kuulutusprosessin viimeisenä vaiheena on tehdä kirkkoneuvostossa päätös hoitamattomaksi todettujen 1281 haudan hautaoikeuden menettämisestä sekä tiedottaa päätöksestä asianosaisia kirkkolaissa säädetyn mukaisesti.

Päätös on tarpeen tehdä viivyttelämättä, sillä hautaoikeuden päättymisestä kertovien kuulutuskylttien vienti haudalle ja haudalla olleiden hoitamattomuuskuulutuskylttien poisto vaikeutuvat huomattavasti, jos maat ehtivät jäättyä.

Päätöksen tiedoksi antamisesta säädetään kirkkolain 10 luvun 26 §:ssä seuraavasti:

Hautaa koskeva päätös annetaan tiedoksi hautaoikeuden haltijalle.

Jos hautaoikeuden haltijasta tai hänen olinpaikastaan ei saada tietoa, ilmoitus hautaa koskevasta päätöksestä tai muusta hautaa koskevasta asiasta on pantava tiedoksi haudalle. Päätöksestä ja hautaustoimilain 14 §:n 3 momentissa tarkoitetusta hautamuistomerkin poistamista koskevasta asiasta on lisäksi kuulutettava paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä tai vastaavassa sähköisessä julkaisussa. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemän päivän kuluttua siitä, kun ilmoitus on julkaistu lehdessä tai vastaavassa sähköisessä julkaisussa.

Päätöksestä tiedotetaan kirjeitse niitä omaisia, joille seurakuntayhtymässä on ajantasaiset yhteystiedot. Päätös hautaluetteloiheen julkaistaan myös yhtymän nettisivuilla. Lisäksi jokaiselle haudalle, jota päätös koskee, viedään kyltti, jossa on kirkon Sakasti-sivuston mallitekstistä muotoiltu teksti:

Haudan tunnus _____

KUULUTUS

Tämä hauta on Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautaustoimipalveluiden suorittamissa katselmuksissa on todettu

hoitamattomaksi, ja kehotuksesta huolimatta hautaa ei ole kunnostettu 19.10.2025 mennessä. Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 20.11.2025 julistanut haudan hautaoikeuden menetetyksi. (kirkkolaki 625/2023, 3. luku, 33 §, 3. mom.)

Haudan muistomerkki ja mahdolliset muut haudalla olevat rakenteet siirtyvät vastikkeetta seurakuntayhtymän omaisuudeksi, ellei hautaoikeuden haltija ota yhteyttä Turun hautausmaan toimistoon 30.9.2026 mennessä ja sovi toisin. P. 040-341 7500 tai sähköpostitse turku.huoltokeskus@evl.fi. (Hautaustoimilaki 457/2003 5 luku 14 § 3 mom).

Päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle osoitetulla oikaisuvaatimuksella 31.1.2026 mennessä.

Turussa 20.11.2025

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto

HUOM! Tätä ilmoitusta ei saa poistaa haudalta ilman hautaustoimipalveluiden antamaa lupaa

vänd

Lisäksi päätöksestä julkaistaan Turun Sanomissa ja Aamuset -lehdessä seuraava ilmoitus (muotoiltu kirkon Sakasti -sivuston mallitekstistä):

KUULUTUS

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautausmailla hautaustoimipalveluiden suorittamissa katselmuksissa on todettu hoitamattomia hautoja, joita kehotuksesta huolimatta ei ole kunnostettu. Haudat on merkitty haudalle asetetulla kuulutuksella. Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 20.11.2025 julistanut näiden hautojen hautaoikeuden menetetyksi (kirkkolaki 652/2023 3 luku 33 § 3 mom). Kuulutettujen hautojen hautatunnuksista on nähtävänä luettelo seurakuntayhtymän verkkosivuilla osoitteessa www.turunseurakunnat.fi/kuulutukset. Läheisesi haudan hautatunnuksen voit tarkistaa osoitteessa www.hautakartta.fi.

Haudan muistomerkki ja mahdolliset muut haudalla olevat rakenteet siirtyvät vastikkeetta seurakuntayhtymän omaisuudeksi, ellei hautaoikeuden haltija ota yhteyttä Turun hautausmaan toimistoon 30.9.2026 mennessä ja sovi toisin. P. 040-341 7500 tai sähköpostitse turku.huoltokeskus@evl.fi. (Hautaustoimilaki 457/2003 5 luku 14 § 3 mom).

Päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle osoitetulla oikaisuvaatimuksella 31.1.2026 mennessä.

Turussa 20.11.2025

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto

Esitys	Yhteinen kirkkoneuvosto julistaa liitteessä mainittujen hautojen hautaoikeuden menetyksi.
Käsittely	Seurakuntayhtymän viestintä valtuutetaan muokkaamaan kuulutustekstin sävyä vielä ystävällisemmäksi.
Päätös	Esityksen mukaan Käsittely-kohta huomioiden.
Liitteet	Liite 18 Lista hoitamatta jääneistä haudoista

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 221

20.11.2025

Lupa haudata hautaan

242/05.02.00/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 221

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Katariinan hautausmaalla sijaitsevaan hautaan [REDACTED] on haudattu yksi vainaja, [REDACTED], vuonna 1998. Vainajalla ei ollut puolisoa eikä lapsia. Haudan oikeudet ovat viidellä elossa olevalla vainajan sisarusten lapsella. He ovat yksimielisesti valinneet haudalle hautaoikeuden haltijaksi vainajan sisaren pojan vaimon [REDACTED]

[REDACTED] on jättänyt yhteiselle kirkkoneuvostolle 17.11.2025 päivätyn anomuksen [REDACTED] sisaren miehen veljen [REDACTED] hautaamiseksi ko. hautaan.

Kirkkolaki 3. luku 32 § kuuluu:

Hautaa luovutettaessa sovitaan siitä, keitä hautaan voidaan haudata. Jos sopimusta ei ole tehty 31 §:n 2 momentin mukaisesti, hautaan voidaan ensisijaisesti haudata vainaja, jota varten hauta on luovutettu, ja tämän puoliso sekä lisäksi kuolemantapausten mukaisessa järjestyksessä suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa oleva sukulainen ja tämän puoliso. Jos tällaista sukulaista ei ole tai jos hautaoikeuden haltija siihen suostuu, hautaan saadaan haudata vainajan sisar ja veli sekä heidän lapsensa, sanottujen henkilöiden adoptio- ja kasvattilapset sekä näiden kaikkien puoliset.

Hautaustoimesta vastaava seurakunnan viranomainen voi hautaoikeuden haltijan suostumuksella antaa luvan haudata hautaan muunkin vainajan.

Hautaaminen on em. kirkkolain pykälän 2 mom. mukaan mahdollista, mikäli hautaoikeuden haltija antaa hautaamiselle suostumuksen ja hautaustoimesta vastaava seurakunnan viranomainen, mikä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä on yhteinen kirkkoneuvosto, antaa tähän luvan.

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto antaa luvan haudata hautaoikeuden haltija [REDACTED] 17.11.2025 päivätyn anomuksen mukaisesti hautaan [REDACTED] ensimmäisenä haudatun [REDACTED] sisaren miehen veljen [REDACTED]

Yhteinen kirkkoneuvosto § 221 20.11.2025

Päätös Esityksen mukaan.

Liitteet Liite 19 Ei-julkinen asiakirja

Tuomiokirkon peruskorjauksen suunnitelmien hyväksyntä

504/03.03.01.00/2021

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 222

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Turun tuomiokirkon talotekniikka, joka on toteutettu pääosin 1970-luvulla, on tullut elinkaarensa päähän ja on uusimistarpeessa. Vahingot voivat olla mittavia, mikäli nykyisissä vesi- ja lämpöjohdoissa tapahtuu vuotoja. Samassa yhteydessä tulee tarkastella ja kehittää tilojen käytettävyyttä toiminnallisuuden, henkilökunnan työskentelyn ja varsinkin esteettömyyden näkökulmasta.

Turun tuomiokirkon peruskorjauksen hankesuunnitelma laadittiin vuoden 2024 alkupuoliskon aikana. Hankesuunnitelman mukaan ulkoalueilla toteutetaan esteetön sisäänkäynti idän ja pohjoisen kautta ja toteutetaan luiska pohjoiseen sisäänkäyntiin. Myös ruiskuhuoneen uusi sisäänkäynti toteutetaan esteettömänä. Peruskorjaushankkeessa tehdään toiminnallisia muutoksia pääasiassa sakastin yläkertaan ja Ursulan kappeliin, joihin molempiin toteutetaan myös hissit. Esteetön kulku toteutetaan lisäksi pääkuoriin, alttarille, sakastiin, Agricolan kappeliin ja Pormestarin kappeliin. Hissit mahdollistavat esteettömän kulun ja kokoontumistilojen toteuttamisen myös ylempiin kerroksiin sakastissa ja Ursulan kappelissa. Lisäksi parannetaan AV-järjestelmiä ja opastusta. Kirkon takaosasta poistetaan kiinteitä penkkejä, kirkkosalin keskiosaan toteutetaan siirrettävä alttari ja lattian alle upotetaan hydraulisesti nousevat kuorokorokkeet, jolloin kuorokorokkeiden hankalalta varastoinnilta vältytään. Myös Domcafé laajenee, kun tiilivarasto saadaan kahvilan käyttöön.

Hankesuunnitelma hyväksyttiin Turun tuomiokirkon peruskorjauksen rakennustoimikunnan kokouksessa 13.6.2024, minkä jälkeen hankesuunnitelmaan pyydettiin lausunnot Turun tuomiokirkkoseurakunnalta, Åbo svenska församlingilta, seurakuntayhtymän vammaisneuvostolta sekä Museovirastolta. Hankesuunnitelma päivitettiin saatujen lausuntojen pohjalta syksyllä 2024. Päivitetyn hankesuunnitelman avulla hankkeeseen on kilpailutettu pää- ja arkkitehtisuunnittelija (Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen) sekä rakennuttajakonsultti (A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy), joka vastaa myös valvonta- ja koordinoitavista. Hankesuunnitelmaa esiteltiin myös Kirkkohallitukselle 28.5.2024.

Vuoden 2025 aikana hankesuunnitelmassa esitettyjä asioita on tarkennettu ja viety yleissuunnitelmien muotoon pääsuunnittelijan ja hankesuunnitteluvaiheessa mukana olleiden erikoissuunnittelijoiden toimesta. Tiivistä yhteistyötä on jatkettu suunnittelijoiden, Turun tuomiokirkkoseurakunnan, Åbo svenska församlingin, luottamushenkilöiden ja Museoviraston kesken. Alustavia suunnitelmia on esitelty myös useaan kertaan rakennusvalvontaviranomaiselle ja pelastuslaitokselle. Kirkkohallitukselle suunnittelutilanne esiteltiin 20.6.2025. Perinteisten kokousten lisäksi osa työskentelystä suoritettiin edelleen osallistavana työpajatyöskentelynä, jolla varmistettiin kaikkien osapuolien riittävä kuuleminen ja eri näkemysten yhteensovittaminen.

Yleissuunnitelmat ja työselitys ovat liitteenä.

Talotekniikka uusitaan lähes kokonaisuudessaan. Asennusreitteinä kirkkosalissa hyödynnetään 1920-luvulla toteutettuja lattiakanaaleita, joissa pääosa talotekniikasta kulkee myös peruskorjauksen jälkeen. Olennainen osa peruskorjausta on paloturvallisuuden parantaminen.

Kuoriurut ovat tarjouslaskennassa. Valittava kuoriurkujen toimittaja suunnittelee kuoriurut tarjouspyynnössä annettujen reunaehtojen puitteissa. Kuoriurkujen suunnitelmat lähetetään erikseen lausunnoille ja suunnitelmat hyväksytään erikseen rakennustoimikunnassa, yhteisessä kirkkoneuvostossa ja yhteisessä kirkkovaltuustossa ja niille haetaan erillinen Kirkkohallituksen lupa. Esitys kuoriurkujen hankinnan arkkitehtonisista reunaehdoista on liitteenä.

Hankkeen toteutusmuodoksi on valittu projektinjohtourakka (PJU), koska laajassa ja vaativassa peruskorjaushankkeessa suunnitteluvaihe ja rakentamisvaihe on tarpeen limittää aikataulullisista syistä. Projektinjohtourakkaan sisällytetään tekninen erikoissuunnittelu, mutta arkkitehti- ja pääsuunnittelusta tilaaja on tehnyt erillisen sopimuksen arkkitehdin kanssa. Näin tilaajalla säilyy ohjausmahdollisuus arvorakennuksen suojelullisten ja toiminnallisten näkökulmien suhteen, mutta kuitenkin mahdollistetaan projektinjohtourakoitsijan osaamisen hyödyntäminen teknisten toteutustapojen suhteen esim. asennusreitteihin sekä aikataulutukseen ja työn vaiheistuksiin liittyen.

Hankkeen kokonaiskustannukset ilman kuoriurkuja ovat edelleen noin 24 miljoonaa euroa (sis. alv 25,5 %). Kustannusarviota tarkennetaan, kun projektinjohtourakkatarjoukset on saatu.

Peruskorjaushankkeen rakennustyöt on mahdollista aloittaa keväällä 2026. Rakennustöiden tulee valmistua syksyllä 2028, jotta rakennus ehditään kalustamaan ja ottamaan käyttöön ennen adventtia 2028.

Tämä edellyttää, että projektinjohtourakoitsija kilpailutetaan vielä vuoden 2025 aikana. Rakentamislupahakemus on jätetty 6.10.2025.

Rakennustoimikunta on kokouksessaan 28.8.2025 osaltaan hyväksynyt yleissuunnitelmat ja pyytänyt lausunnot Turun tuomiokirkkoseurakunnalta, Åbo svenska församlingilta, vammaisneuvostolta ja Museovirastolta. Saadut lausunnot ovat liitteenä. Rakennustoimikunta on myös päättänyt esittää yhteiselle kirkkoneuvostolle ja kirkkovaltuustolle, että ne osaltaan hyväksyvät suunnitelmat ja lähettävät suunnitelmat Kirkkohallitukseen luvan myöntämistä varten.

Peruskorjaushankkeen seuraava vaihe on projektinjohtourakoitsijan kilpailuttaminen.

Lapsivaikutusten arviointi: Turun tuomiokirkon korjauksella on kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia. Korjaustöiden jälkeen kirkossa on mahdollisuus järjestää monipuolisempaa toimintaa myös lapsille ja nuorille.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto tutustuu Turun tuomiokirkon korjaussuunnitelmiin ja päättää osaltaan hyväksyä suunnitelmat sekä esittää edelleen yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

1. hyväksyä Tuomiokirkon korjaussuunnitelmat
2. hakea Kirkkohallitukselta kirkkolain 3 luvun 21 §:n mukaista lupaa suojellun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen.

Päätös

Esityksen mukaan.

Liitteet

- Liite 20 AR-Asiakirjaluettelo 14.10.2025
- Liite 21 Työselitys 14.10.2025
- Liite 22 Yleissuunnitelmapiirrustukset Turun tuomiokirkko
- Liite 23 Urkuhankinnan arkkitehtoniset reunaehdot 16.5.2025
- Liite 24 Tuomiokirkkoseurakunnan lausunto 1.10.2025
- Liite 25 Åbo svenska församlingin lausunto 6.10.2025
- Liite 26 Vammaisneuvoston lausunto tuomiokirkon peruskorjaussuunnitelmat 7.10.2025
- Liite 27 Vammaisneuvoston lausunnon liite induktiosilmukka
- Liite 28 Turun tuomiokirkon peruskorjaus Museoviraston lausunto 10.11.2025

Toimitalon peruskorjauksen rakennustoimikunnan perustaminen

143/00.02.04/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 223

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Eerikinkadun ja Aninkaistenkadun kulmassa sijaitseva Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän toimitalo on seurakuntien asuinkerrostaloksi ja keskusvirastoksi vuosina 1955–1957 rakennettu kolmiosainen rakennuskokonaisuus, jonka on suunnitellut arkkitehti Erik Lindroos.

Eerikinkadun puoleiseen kuusikerroksiseen rakennusosaan sijoittui alun perin kerhohuoneita ja toiminnallisia tiloja. Rakennusosan koillispuolella oli suurikokoisia asuntoja, jotka muutettiin 1970-luvulla talonmiehenasuntoa lukuun ottamatta toimistotiloiksi. Rakennukseen 1960–1980-luvuilla tehtyjä sisätilamuutoksia on suunnitellut mm. sisustusarkkitehti Carin Bryggman.

Kolmikerroksisessa koillispuolella (pihasivulla) sijaitsivat alkujaan toimituskappeli, seurakuntasali, voimistelusalit ja pukuhuoneet, joista voimistelusalit ja pukuhuoneet muutettiin 1970-luvulla toimistotiloiksi.

Aninkaistenkadun puolella sijaitsevan seitsemänkerroksisen rakennuksen ylimmät kerrokset olivat alkujaan asuinkäytössä, alemmissa kerroksissa oli liike- ja toimistotiloja. 1970-luvulla rakennus muutettiin veroviraston toimitaloksi. Arkkitehtitoimisto Veijo Kahra laati julkisivua koskevat muutossuunnitelmat, sisätilamuutokset suunnitteli Arkkitehtitoimisto Laiho-Pulkkinen-Raunio.

Tontilla on voimassa asemakaava 853 6/1955, joka on vahvistettu 20.9.1955. Turun valmisteilla olevassa uudessa yleiskaavassa rakennusta koskee merkintä ”arvokas rakennetun ympäristön kohde 1/63, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä, VI, Eerikinkatu 3: 1950-luvun hillittyä modernismia edustava, arkkitehtitoimisto Lindroosin suunnittelema, 3–6-kerroksinen, betonirunkoinen, betoni-, pelti-, lasi- ja marmorimosaiikkivuorattu Seurakuntien toimitalo 1956–57. Rasterijulkisivu. Aukiomainen piha.”

Varsinais-Suomessa suoritettujen rakennetun ympäristön kohdeinventointien perusteella Arkkitehtitoimisto Lindroosin suunnittelemana Veroviraston toimitalolla sekä Turun evankelis-luterilaisten seurakuntien keskusvirastolla ja seurakuntasalilla on

määritetty olevan paikallisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja. Rakennus on inventoinnissa merkitty rakennushistoriallisesti ja ympäristöllisesti arvokkaaksi.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän teettämien selvitysten mukaan Aninkaistenkadun puoleinen rakennus alkoi painua puutteellisten pohjanvahvistustöiden seurauksena jo pian valmistumisensa jälkeen. 1990-luvun paalutustöistä aiheutunut tärinä vaurioitti rakennusta entisestään ja Aninkaistenkadun suuntaan kallistunut rakennus jatkoi osittain painumistaan edelleen. Vuosia pääasiassa tyhjiällä olleen rakennuksen tilalle toteutetaan tällä hetkellä voimassa olevan asemakaavan mukaista, asuinkäyttöön tarkoitettua uudisrakennusta.

Eerikinkadun siipi pihasiipineen on huomattavasti paremmin säilynyt kuin Aninkaistenkadun rakennus, jonka julkisivuja ja sisätiloja on perusteellisesti uudistettu 1970-luvulla. Eerikinkadun siiven julkisivukorjauksissa on pyritty kunnostamaan tai mukailemaan alkuperäisiä julkisivumateriaaleja, lukuun ottamatta ikkunoiden messinkiverhousta.

Monivaiheisen käyttö- ja muutoshistorian ja varsinkin viime vuosikymmenten korjaus- ja muutostöiden sekä talotekniikan uudistusten vuoksi rakennusten tilajäsentely ja kiinteä sisustus ovat muuttuneet varsin paljon. Alkuperäisestä rakennusvaiheesta ja varhaisista muutoksista on kuitenkin säilynyt joitakin merkittäviä sisätiloja, kuten myös muutamia esimerkkejä sisustusarkkitehti Carin Bryggmanin suunnittelemissa sisustuksissa. Toimituskappeli ja seurakuntasali ovat osoittautuneet rakennuksen parhaiten säilyneiksi interiööreiksi, joiden lisäksi Carin Bryggmanin suunnittelema hallintojohtajan huoneen sisustus on hienosti säilynyt, arvokas interiöör kokonaisuus.

Rakennuksessa on säilynyt laadukkaita irtokalusteita, erityisesti Artekin nojatuoleja ja muita tuoleja. Erään Eerikinkadun siiven 2. kerroksessa sijaitsevan huoneen, ns. Kammarin, irtokalustus muodostaa poikkeuksellisen hyvin säilyneen kokonaisuuden.

Porrashuoneissa on säilynyt alkuperäisiä sementtimosaiikkiaskelmia ja Aninkaistenkadun rakennuksessa on alkuperäisinä säilyneitä hissisisustuksia.

Toimitalo tulee peruskorjata, koska rakennus on teknisesti käyttöikänsä päässä ja rakennuksen sisäilmasta on tullut poikkeamahavaintoja. Rakennuksen toiminnallisuutta tulee parantaa korjaustöiden yhteydessä. Myös esteettömyydessä on ongelmia ja rakennuksessa ei ole hissiä, joka täyttäisi esteettömyysmääräykset.

Sirate Oy on laatinut kiinteistöstä sisäilma- ja kosteusteknisen kuntoarvion. Tutkimuksissa on selvinnyt mm. julkisivujen sisältävän vaurioherkkiä eristeitä, joista voi kulkeutua ulkoseinien ilmavuotoreittien kautta epäpuhtauksia sisäilmaan. Rakennuksessa sisäilman laadun häiritseviksi tunnistettiin myös teolliset mineraalivillakuidut, joiden lähteitä, kuten rikkoutuneita akustiikkalevyjä onkin jo aiemmin poistettu rakennuksesta.

Peruskorjauksen yhteydessä rakennus saatetaan kuntoon rakennusteknisesti sekä uusitaan LVI- ja S-järjestelmät.

Rakennuksen käyttäjien tarpeiden kartoittamista ja tulevaisuuden toimintojen selvittämistä on edistetty yhteiskehittämishankkeella, jonka yhteydessä on toteutettu käyttäjäkyselyjä ja järjestetty käyttäjäryhmien kanssa työpajoja (3 kpl).

Peruskorjauksen tavoitteena ovat terveelliset ja turvalliset hyvin toimivat esteettömät ja muuntojoustavat tilat.

Kiinteistöjohtaja esittää, että Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän toimitalon peruskorjauksen rakennustoimikunta perustetaan.

Rakennustoimikunnan tehtävänä on:

- laatia kohteen hankesuunnitelma
- valita hankkeen pääsuunnittelija sekä muut suunnittelijat ja asiantuntijat
- laatia rakennushankkeelle aikataulu
- laadituttaa suunnitelmat sillä tarkkuudella, että kustannusarvio pystytään laatimaan
- pyytää lausunnot hankkeesta seurakuntayhtymän asianomaisilta yksiköiltä ja muilta viranomaisilta
- tuoda suunnitelmat ja kustannusarvio yhteisen kirkkoneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi eri suunnitteluvaiheissa
- hakea tarvittavat luvat
- tehdä tarvittavat hankinnat ja sopimukset suunnittelun ja toteutuksen mahdollistamiseksi myönnettyjen määrärahojen puitteissa
- ottaa suunnittelussa huomioon esteettömyys ja muu saavutettavuus sekä ympäristönäkökohdat.

Lisäksi toimikunnan työskentelyyn osallistuu tarpeen mukaan pääsuunnittelija ja työmaan valvoja. Toimikunta kutsuu sihteerin kiinteistöpalveluista.

Kiinteistöjohtokunta on kokouksessaan 11.11.2025 valinnut puheenjohtaja Seppo Lehtisen edustajakseen rakennustoimikuntaan ja esittänyt toiveen, että yhteisen seurakuntaneuvoston edustaja tulisi yksiköstä, joka toimii rakennuksen varsinaisena käyttäjänä.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

1. Perustaa seurakuntayhtymän toimitalon peruskorjauksen rakennustoimikunnan.

2. Nimittää rakennustoimikunnan puheenjohtajaksi kiinteistöjohtaja Kalle Luoman ja jäseniksi hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakson, henkilöstöpäällikkö Tekla Määttäsen, tuomiorovasti Aulikki Mäkisen, yhteisen seurakuntatyön johtajan Teemu Hällin ja Maarian seurakunnan kirkkoherra Laura Maria Latikan. Edelleen kirkkoneuvosto päättää nimittää oman edustajansa toimikuntaan ja pyytää myös kiinteistöjohtokuntaa nimeämään toimikuntaan oman edustajansa.

Toimikunta kutsuu itselleen sihteerin kiinteistöpalveluista. Lisäksi toimikunnan työskentelyyn osallistuu hankkeen pääsuunnittelija ja muut asiantuntijat tarpeen mukaan.

3. Antaa rakennustoimikunnalle valtuudet laatia suunnitelmat ja kustannusarviot, valita hankkeen suunnittelijat ja muut asiantuntijat sekä hyväksymään hankkeeseen liittyvät sopimukset ja hankinnat myönnettyjen määrärahojen puitteissa. Edelleen kirkkoneuvosto valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan hanketta koskevat sopimukset, hankinnat ja lupahakemukset.

Suunnitelmat, kustannusarvio ja toteutus hyväksytetään erikseen suunnittelun eri vaiheissa seurakuntayhtymän asianomaisilla hallintoelimillä ja kirkkovaltuustossa.

Käsittely

Helmi-Riitta Toivari ehdotti tuomiokirkkoseurakunnan edustajaksi Anni Puhakkaa. Mimmi Ruusunen ehdotti, että lisäksi valittaisiin yhteisen kirkkoneuvoston edustajana Ari Rantanen. Ehdotuksia kannatettiin.

Päätös

Esityksen mukaan Käsittely-kohta huomioiden.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 224 20.11.2025

Aninkaistenkatu 1 vuokrahinnan määrittely

352/03.01.00.02/2022

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 224

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä omistaa As Oy Turun Aninkaistenkatu 1 -yhtiön koko osakekannan. Asunto-osakeyhtiö sijaitsee seurakuntayhtymän omistamalla vuokratontilla. Yhtiö käsittää 74 asuntoa, yhteensä 96 autopaikkaa sekä kolme liike-/kokoontumistilaa katutasossa. Asuntojen keskikoko on 41,5 m². Asunnoissa on jäähdytys. Rakennus valmistuu toukokuun 2026 alussa ja asukkaiden on mahdollista muuttaa sisään asuntoihin kesäkuun 2026 alussa.

Kun yhteinen kirkkovaltuusto teki päätöksen investoinnista ja rakentamisen aloittamisesta, kannattavuuslaskelmien perusteena käytettiin asuntojen keskimääräisenä neliövuokrana 21,85 €/m²/kk. Kiinteistöpalvelut on määrittänyt asuntokohtaiset vuokrahinnat siten, että kyseinen tavoite toteutuu. Asuntokohtaiset vuokrat on esitetty liitteessä. Autopaikkojen hinnat ovat 80 €/kk/pihakansipaikka ja 120 €/kk/hallipaikka.

Koska kyseessä on uusi taloyhtiö, tulee vuokriin voida tarvittaessa tehdä vähäisiä tarkistuksia.

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyy esitetyt Aninkaistenkatu 1 asuntojen vuokrahinnat ja valtuuttaa hallinto- ja talousjohtajan sekä kiinteistöjohtajan tekemään tarvittaessa vuokriin vähäisiä tarkistuksia.

Päätös Esityksen mukaan.

Liitteet Liite 29 Aninkaistenkatu 1 vuokrat 11.11.2025

Littoisten määräalan myynti

127/03.01.00.01/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 225

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä omistaa kiinteistön 202-437-5-8, joka koostuu useasta määräalasta. Yksi määräaloista Littoisissa mahdollistaa rivitalon rakentamisen ja jolla on rakennusoikeutta noin 3.000 k-m2. Kiinteistö ei sovellu yhtymän toiminalliseksi kiinteistöksi ja tontin vuokraaminen on hankalaa. Siksi määräala kannattaa myydä.

Myynti-ilmoitus julkaistiin Huutokaupat.com -alustalla ja minimihinta oli 670.000 euroa. Huutokauppa-aika oli 23.9 – 13.10.2025. Myynti-ilmoitus oli seuraava:

Turun ja Kaarinan Seurakuntayhtymä myy Kaarinan Littoisissa osoitteessa Muurikinkatu 10, 20540 Kaarina, sijaitsevan noin 10.000 m2 suuruisen määräalan kiinteistöstä 202-437-5-8. Lohkottavan tontin (asemakaavan mukainen tontti nro 2) koko on noin 10.000 m2 ja rakennusoikeus noin 3000 k-m2 (e = 0,30).

Tontilla on asemakaava ja kaavamerkintä on AR, rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialue.

Tontti tulee lohkoa asemakaavan tonttijaon mukaiseksi tontiksi. Ostaja vastaa lohkomisesta ja lohkomisen kustannuksista. Tontilla sijaitsee johtorasite ja suojeltavan puuston alue. Tarkemmat tiedot liitteissä.

LIITTEET

Kiinteistörekisteriote

Lainhuutotodistus

Rasitustodistus

Kiinteistörekisterin karttaote

Kaavakartta

Kaavamääräykset

Myynti-ilmoituksen liitteet ovat liitteenä. Ilmoitusta on katsottu 935 kertaa, mutta määräaikaan mennessä ei saatu yhtään minihinnan ylittävää tarjousta.

Määräajan jälkeen saatiin erillinen tarjous, joka ylitti asetetun

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 225

20.11.2025

minimihinnan. Saatu tarjous on liitteenä. Tarjouksen perusteella on laadittu kauppakirjaluonnos, joka on myös on liitteenä.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää osaltaan hyväksyä tontin myynnin ja esittää, että yhteinen kirkkovaltuusto: päättää myydä osoitteessa Muurikinkatu 10, 20540 Littoinen sijaitsevan määräalan kiinteistöstä 202-437-5-8 [REDACTED] euroa valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan kauppakirjan ja hoitamaan muut kaupan toteuttamiseen tarvittavat toimenpiteet.

Päätös

Esityksen mukaan.

Liitteet

- Liite 30 Karttaote määräala 202-437-5-8
- Liite 31 Kaavakartta 202-437-5-8
- Liite 32 Kaavamääräykset 202-437-5-8
- Liite 33 Kiinteistörekisteriote 202-437-5-8
- Liite 34 Lainhuutotodistus 202-437-5-8
- Liite 35 Rastitustodistus 202-437-5-8
- Liite 36 Kauppakirjaluonnos Muurikinkatu 202-437-5-8

Pikisaaren tontin myynti

127/03.01.00.01/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 226

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä omistaa kiinteistön 853-53-11-1, joka mahdollistaa rivitalon rakentamisen ja jolla on rakennusoikeutta 600 k-m². Kiinteistö ei sovellu yhtymän toiminalliseksi kiinteistöksi ja tontin vuokraaminen on hankalaa. Siksi tontti kannattaa myydä.

Myynti-ilmoitus julkaistiin Huutokaupat.com -alustalla ja minimihinta oli 190.000 euroa. Huutokauppa-aika oli 23.9 – 13.10.2025. Myynti-ilmoitus oli seuraava:

Turun ja Kaarinan Seurakuntayhtymä myy Turun Hirvensalossa osoitteessa Merenkävijäntie 13, 20900 Turku, sijaitsevan noin 1976 m² suuruisen (AR) rivitalotontin. Kohteen kiinteistötunnus on 853-53-11-1. Asemakaavan mukainen rakennusoikeus on 600 k-m² + talousrakennus 150 k-m².

Tontilla sijaitsee yksi purkukuntoinen varastorakennus. Ostaja vastaa tämän purkamisesta ja siitä aiheutuvista kustannuksista. Tarkemmat tiedot liitteissä.

LIITTEET

Kiinteistörekisteriote

Lainhuutotodistus

Rasitustodistus

Kiinteistörekisterin karttaote

Kaavakartta

Kaavamääräykset

Myynti-ilmoituksen liitteet ovat liitteenä. Myynti-ilmoitusta katsottiin 987 kertaa. Määräaikaan mennessä saatu korkein tarjous oli [REDACTED]. Kauppakirjaluonnos on liitteenä.

Tontilla on 4.5.1987 voimaan tullut asemakaava (kaavatunnus 853 12/1981). Kyseistä tonttia koskien on 16.5.2007 tehty luonnonsuojelulain mukainen luontotyyppin suojelupäätös 853-2009-K506. Suojelupäätöksessä on määritelty suojellun luontotyyppin esiintymän rajat. Suojellun luontotyyppin esiintymää ei saa hävittää eikä heikentää. LSL:n 66.1 §:n mukaan ELY-keskus voi

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 226

20.11.2025

yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen kiellosta. Mikäli tontti päätetään myydä, toteutetaan kauppa vasta, kun ostaja saa varmistettua ELY-keskukselta, onko tontille rakentaminen mahdollista.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää osaltaan hyväksyä tontin myynnin ja esittää, että yhteinen kirkkovaltuusto: päättää myydä osoitteessa Merenkävijänkatu 13, 20900 Turku sijaitsevan tontin [REDACTED] euroa valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan kauppakirjan ja hoitamaan muut kaupan toteuttamiseen tarvittavat toimenpiteet. Kaupan toteutuminen vaatii vielä, että ELY-keskus myöntää luvan asemakaavan mukaiseen rakentamiseen vahvistetusta luontotyyppistä huolimatta.

Päätös

Esityksen mukaan.

Liitteet

- Liite 37 Kaavakartta 853-53-11-1
- Liite 38 Kaavamääräykset 853-53-11-1
- Liite 39 karttaote 853-53-11-1
- Liite 40 Kiinteistörekisteriote 853-53-11-1
- Liite 41 Lainhuutotodistus 853-53-11-1
- Liite 42 rasiustodistus 853-53-11-1
- Liite 43 Kauppakirjaluonnos 853-53-11-1

Pallivahan tontin vuokraaminen Turun kaupungille

228/03.01.00.02/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 227

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä on käynnistänyt asemakaavan muutoshankkeen Pallivahan kirkon tontille (853-84-74-2, Paltankatu 2, 20360 Turku) ja kirkko on purettu alkuvuonna 2025. Asemakaava on tullut voimaan 25.3.2023 ja kaava mahdollistaa asuinkerrostalon rakentamisen, jossa on enintään kuusi kerrosta ja jonka kerrosala on enintään 5.300 m².

Asuntorakentamisen alhaisen voluumin ja tonttien alhaisen kysynnän vuoksi tontin myyntiä ei kannata kiirehtiä, vaan on tarkoituksenmukaisempaa vuokrata tontti määräajaksi.

Kiinteistöpalvelut on käynyt keskusteluja Turun kaupungin kanssa ja kaupunki on osoittanut mielenkiintoa tonttia kohtaan. Kaupungin tarkoituksena on käyttää tonttia koulun väistötilan maa-alueena. Kaupunki on valmis vuokraamaan tontin määräajaksi 1.3.2026 – 30.4.2029 vuosivuokralla 53.000 euroa (alv 0 %). Vuokrasopimusluonnos on liitteenä.

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto päättää vuokrata Pallivahan tontin 853-84-74-2 (Paltankatu 2, 20360) Turun kaupungille määräajaksi 1.3.2026 - 30.4.2029 hintaan 53.000 €/v ja valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan vuokrasopimuksen.

Päätös Esityksen mukaan.

Liitteet Liite 44 Paltankatu 2 maanvuokrasopimusluonnos

Aboa Vetus Ars Nova -museon esinelainapyyntö Tuomiokirkkomuseon esineistä

86/02.05.01.01/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 228

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Turkulainen Aboa Vetus Ars Nova -museo on pyytänyt 24.9.2025 päivätyssä esinelainahakemuksessaan Tuomiokirkkomuseosta lainaksi 22:a esinettä, jotka ovat:

- ns. Ejbyn kalkki [luettelointinumero 887] ja pateeni [1024]
- Pateeni [886]
- Monstranssi [876]
- Ciborium [874]
- Bursa [878]
- Pyhä Anna itse kolmantena [1288]
- Kalkki [888]
- Viinipullo x 2 [869, 1023]
- Kynttiläjalkapari [1034, 1035]
- Alttarin koristenuppi x 4 [870, 1003, 1004, 1005]
- Kastevati [866]
- Viinikannu x 2 [864, 1002]
- Kolehthaavi x 2 [969, 1033] ja
- Kynttilänjalka [901]

Esinelainahakemus Tuomiokirkkomuseon esineistä esineteksteineen esityksen liitteenä.

Esineet on pyydetty lainaan Aboa Vetukseen avautuvaan näyttelyyn, joka kertoo muun muassa kirkon merkityksestä keskiajan ja uuden ajan ihmisille sekä Tuomiokirkkoon lahjoituksia tehneistä museoalueen tontinomistajista. Näyttely tulee esille kappelin edustalle ja kappeliin, ja se avautuu helmikuussa 2026. Näyttely on esillä noin vuoden tai sovitusti pidempään. Lainan mahdollistaa Tuomiokirkkomuseon sulkeutuminen Tuomiokirkon peruskorjauksen ja museon näyttelyuudistuksen ajaksi 1.10.2025 – adventti 2028. Aboa Vetus Ars Nova -museo sitoutuu vakuuttamaan hakemuksen kohteena olevat esineet lainan ajaksi ilmoitetusta summasta.

Mikäli olosuhdevaatimukset ja muut lainaehdot täyttyvät, Aboa Vetus Ars Nova -museolle voidaan lainata pyydetty esineet lukuun ottamatta 1400-luvulla valmistunutta bursaa [878], joka on ollut esillä yhtäjaksoisesti ja tekstiilejä haurastuttavalle valolle alttiina jo poikkeuksellisen pitkään vuodesta 1982.

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 228

20.11.2025

- Esitys Mikäli olosuhdevaatimukset ja muut lainaehdot täyttyvät, yhteinen kirkkoneuvosto päättää lainata Aboa Vetus Ars Nova -museolle Tuomiokirkkomuseosta lainaan pyydetty esineet lukuun ottamatta bursaa [878]. Myös tarvittavat vitriinit lainataan. Yhteinen kirkkoneuvosto valtuuttaa intendentti Elina Ovaskan ja kulttuuriperintöasiantuntija Laura Ruohosen neuvottelemaan Aboa Vetus Ars Nova -museon kanssa tarkemmista lainaehdoista, esineiden vakuuttamisesta sekä muista esineiden ja vitriinien lainaamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä.
- Käsittely Esittelijä muutti esitystään siten, että Kirjallisen esinelainapyynnön lisäksi on pyydetty lainaan Kolehthaavi (1276) vuodelta 1664, joka lainataan ja joka liitetään laadittavaan lainasopimukseen.
- Päätös Esityksen mukaan Käsittely-kohta huomioiden.
- Liitteet Liite 45 Aboa Vetus Ars Nova esinelainahakemus 23.9.2025

Virkanimikemuutokset

283/01.01.00.02/2024

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 229

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Seurakuntayhtymässä on virkoja, joiden nimikkeitä on tarkoituksenmukaista muuttaa. Nimikemuutoksilla ei ole vaikutusta tehtävän vaativuuteen tai palkkaan. Muutettavaksi ehdotettavat virkanimikkeet ja muutosten perustelut ovat seuraavat:

Seurakuntien varauspalvelu:

Varauspalvelun varaussihteerin ja toimistosihteerin virkanimikkeet ehdotetaan yhtenäisyyden ja nimikkeen kuvaavuuden vuoksi muutettavan palveluneuvoksi, kuten infopisteen viranhaltijalla. Varauspalvelussa neuvotaan seurakunnan työntekijöitä ja asiakkaita varauksissa ja Primen käytössä sekä koordinoidaan varauskalentereita. Jatkossa asiakkaat pääsevät yhä enemmän itse varaamaan aikoja sähköisesti.

Alueellinen keskusrekisteri:

Alueellisen keskusrekisterin hoitajan virkanimike ehdotetaan muutettavan nykyaikaisemmaksi ja enemmän tehtävää kuvaavaksi. Nykyinen virkanimike ei avaa tehtävänkuvaa organisaation ulkopuolisille henkilöille. Nimikkeen sana "hoitaja" ei kerro kyseessä olevan esihenkilötehtävä eikä myöskään siihen liittyvistä organisointi- ja suunnitteluvastuista. Asiakaslähtöisyys tulee vahvasti esille tässä esihenkilötehtävässä, joka sisältää myös asiakaspalvelun yhtenä osana osaston keskeistä palvelutehtävää. Ehdotettu virkanimike on asiakaspalvelupäällikkö. Virkanimikkeen tarkenteena käytetään kaikessa viestinnässä alueellista keskusrekisteriä.

Hautatoimisto:

Hautatoimiston hoitajan virkanimike ehdotetaan muutettavan nykyaikaisemmaksi ja enemmän tehtävää kuvaavaksi. Nykyinen virkanimike ei avaa tehtävänkuvaa organisaation ulkopuolisille henkilöille. Nimikkeen sana "hoitaja" ei kerro kyseessä olevasta esihenkilötehtävästä ja siihen liittyvistä organisointi- ja suunnitteluvastuista. Asiakaslähtöisyys tulee vahvasti esille tässä esihenkilötehtävässä, joka sisältää myös asiakaspalvelun yhtenä osana osaston keskeistä palvelutehtävää. Ehdotettu virkanimike on asiakaspalvelupäällikkö. Nimikkeen tarkenteena käytetään kaikessa viestinnässä hautatoimistoa.

Esitys	Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää muuttaa varauspalvelun varaussihteerin ja toimistosihteerin virkanimikkeen palveluneuvoksi, sekä alueellisen keskusrekisterin hoitajan ja hautatoimiston hoitajan virkanimikkeen asiakaspalvelupäälliköksi. Virkanimikemuutokset tulevat voimaan 1.1.2026.
Päätös	Esityksen mukaan.

Lilja-lehden kilpailutus 2025

244/02.06.01/2024

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 230

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän viestintäpalvelut on kilpailuttanut seurakuntayhtymän Lilja-lehden taiton, painatuksen ja jakelun ajalle 1.1.2026–31.12.2027. Tarjoukset pyydettiin 31.10.2025 klo 12.00 mennessä.

1. Hankinnan kohde

Hankinnan kohteena oli Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän Lilja-lehden taitto, painatus, näköislehti ja jakelu kaupunkilehden välissä vuosille 2026–2027 (+ mahdollinen optiovuosi). Lilja-lehti jaetaan 11 kertaa vuodessa painettuna lehtenä ja näköislehtenä verkossa.

Tarjouspyynnön pystyi jättämään ainoastaan yhdestä kokonaispalvelusta, joka sisältää taiton, jakelun ja painon. Tarjouspyynnön jättäjän oli lupa käyttää alihankkijaa.

2. Hankintamenettely

Kilpailutus toteutettiin avoimena kansallisena tarjouskilpailuna. Hankintailmoitus liitteineen julkaistiin 30.9.2025.

3. Tarjousten määräaika ja saadut tarjoukset

Tarjouspyyntö talletettiin sähköiseen Cloudia-palveluun. Tarjous liitteineen oli toimitettava viimeistään 31.10.2025 klo 12.00 mennessä.

Määräaikaan mennessä tarjouksen antoi kolme yritystä: Punamusta Oy, Turun Lähitieto Oy ja Turun Tietotarjonta Oy.

4. Tarjoajan soveltuvuuden ja kelpoisuuden arviointi

Kaikki kolme tarjouksen antajaa täyttivät tarjoajia koskevat kelpoisuus- ja soveltuvuusvaatimukset.

5. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

Annetut tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

6. Tarjousten vertailu

Tarjousten vertailu tapahtui lehden hinnan (50%), lehden jakelumäärän (30%) ja lehtitelineiden määrän (20%) mukaan.

7. Tarjoajan valinta

Kun laskettiin kolmen tarjoajan saamat pisteet hinnasta, jakelumäärästä ja lehtitelineiden määrästä, eniten pisteitä sai Turun Tietotarjonta Oy.

8. Hankinnan arvo

Vertailuhintana käytettiin taitosta, painosta ja jakelusta koostuvia kustannuksia yhtä julkaisukertaa kohden.

Painon ja jakelun osalta yksikköhinnat kerrottiin automaattisesti painokertoimella 80 000 (= Liljan nykyinen jakelumäärä yhtä julkaisua kohden), mistä muodostuivat vertailuhinnassa käytettävät luvut painolle ja jakelulle. Taiton hinnanmuodostuksessa ei käytetty painokerrointa.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää, että seurakuntayhtymän Lilja-lehden taiton, painatuksen ja jakelun palveluntuottajaksi ajalle 1.1.2026–31.12.2027 valitaan Turun Tietotarjonta Oy ja Lilja-lehti jaetaan sen perusteella jatkossa Aamuset-lehden välissä.

Päätös

Esityksen mukaan.

Liitteet

- Liite 46 Tarjouspyyntö_Liljan kilpailutus 2025
- Liite 47 Ei-julkinen asiakirja

Polttonesteiden hankinta kaudelle 1.1.2026-30.4.2027

266/02.06.00/2020

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 231

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä on valinnut kerran vuodessa polttonesteiden toimittajan seurakuntayhtymän kiinteistöpalvelujen ja hautaustoimipalvelujen käyttämiin polttonesteisiin kiinteistöjen lämmitykseen ja työkoneiden polttoaineena.

Kiinteistöpalvelut lähetti tarjouspyynnöt 7.10.2025 polttonesteiden hankinnasta Cloudia-tarjouspalvelun kautta. Tarjous pyydettiin toimitamaan 7.11.2025 mennessä. Tarjoukset pyydettiin polttoöljystä ja dieselöljystä sekä talvi- että kesälaaduista arvonlisäverollisina omiin säiliöihin toimitettuina. Lisäksi pyydettiin tarjoukset myös uusiutuvista polttoaineista. Tarjouspyyntö liitteenä.

Tarjoukset pyydetään aina tarjousten jättöajan hintojen mukaisina ja vuonna 2025 päiväyksenä oli 3.11.2025. Hankintasopimus tehdään kolmen (3) kokonaistaloudellisesti edullisimman kanssa ajalle 1.1.2026-30.4.2027. Seurakuntayhtymällä on käytössä 1 lisävuoden optio ajalle 1.5.2027-30.4.2028.

Määräaikaan mennessä tarjouksia tuli yhteensä 4 kappaletta. Toimitukset tullaan tilaamaan ensisijaisesti tarjouskilpailussa ensimmäiseksi sijoittuneelta eli kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneelta toimittajalta. Mikäli edullisimman tarjouksen antanut ei pysty toimittamaan tilattua määrää pyydettyssä toimitusajassa (1-5 työpäivää), voi hankintayksikkö käyttää seuraavaksi tulleita tarjoajia siinä järjestyksessä, miten ne sijoittuivat tarjouskilpailussa.

Tarjousvertailu liitteenä.

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto valitsee Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän polttonestetoimittajaksi kaudelle 1.1.2026-30.4.2027 (+1)
1. Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta - ABC Suoramyynti (0116323-1)
2. Lämpöpuisto Oy (0794279-7)
3. Neste Markkinointi Oy (1626490-8)

Yhteinen kirkkoneuvosto § 231 20.11.2025

sekä valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan
hankintasopimuksen.

Päätös Esityksen mukaan.

Liitteet

Liite 48 Tarjousvertailu polttonesteet 7.11.2025

Liite 49 Tarjouspyyntö Polttonesteiden hankinta 21.10.2025

Juha Napun aloite vaalitiedotuksen markkinointirahasta

220/00.00.02.00/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 232

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Yhteisen kirkkovaltuuston kokouksessa 9.10.2025 (§ 68) Juha Nappu esitti valtuustoaloitteen liittyen seurakuntavaalien yhteydessä valitsijayhdistyksille maksettavasta markkinointirahasta:

Esitän, että vuoden 2026 seurakuntavaaleissa vaalitiedotuksen monipuolistamiseksi sekä ehdokas- ja äänestäjämäärän kasvattamiseksi Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä otetaan käyttöön valitsijayhdistyksille maksettava markkinointiraha käytettäväksi valitsijayhdistysten omaan vaalitiedotukseen. Markkinointirahan suuruus tulee olla sidottu valitsijayhdistyksen ehdokkaiden lukumäärään, jolloin se motivoi valitsijayhdistyksiä entistä aktiivisempaan ehdokashankintaan.

Aloite toimitettiin valmisteltavaksi yhteiseen kirkkoneuvostoon.

Seurakuntavaalit ovat vaativa neljän vuoden välein toteutettava hallinnollinen ja viestinnällinen prosessi. Vuoden 2022 seurakuntavaaleissa Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän alueella äänestysprosentti oli 10,4. Valtakunnallisesti äänestysprosentti oli 12,7. Vaalien äänestysprosentit ovat pienentyneet, vaikka näkyvyyttä on pyritty lisäämään eri tavoin mm. sähköisissä medioissa ja muulla mainonnalla.

On tärkeää, että valitsijayhdistykset onnistuvat saamaan ehdokkaiksi hyviä ja aktiivisia henkilöitä. Turun ja Kaarinan alueella valitsijayhdistykset ovat tehneet hyvää työtä. Seurakuntayhtymä tukee vaalityötä monin tavoin: kouluttamalla, tiedottamalla, mainostamalla, valokuvaamalla ehdokkaat ja järjestämällä vaaleihin liittyviä tilaisuuksia. Suoran tuen määrä on noin 300 000 euroa.

Valitsijayhdistykset eivät ole rekisteröityjä yhdistyksiä ja niillä ei ole pankkitilejä, eivätkä ne tee toiminnastaan kirjanpitoa. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä ei voi jakaa aloitteen mukaista markkinointirahaa tällaisille vapaasti muodostetuille yhteenliittymille. Seurakuntayhtymä ja seurakunnat pyrkivät muilla tavoin tukemaan valitsijayhdistysten vaalityötä, jotta vaalien tavoite ja päätännän demokratia toteutuisi mahdollisimman hyvin myös jatkossa Turun ja Kaarinan alueen seurakunnissa ja seurakuntayhtymässä.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 232 20.11.2025

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää, ettei Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä maksa aloitteen mukaista markkinointirahaa valitsijayhdistyksille vuoden 2026 seurakuntavaaleihin liittyen.

Päätös Esityksen mukaan.

Liitteet Liite 50 Valtuustoaloite Juha Nappu markkinointiraha vaalitiedotukseen

Yhteinen kirkkoneuvosto § 233 20.11.2025

Oikaisuvaatimus virkatodistusta koskevaan laskuun

147/02.08.00.00/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 233

Esittelijä	Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso
Esittely	Oikaisuvaatimuksen tekijä pyytää laskun [REDACTED] liitteen maksun poistamista, sillä hän ei ole tilannut kyseistä liitettä. Perunkirjoitusta varten tilattuun todistukseen selvitetään päähenkilön vaiheet hänen 15 ikävuodestaan alkaen, perillisten kartoittamiseksi. Mikäli aviopuolison/aviopuolisoiden muuttotiedot ovat avioliiton ajalta yhteneväiset päähenkilön kanssa, tulevat ne päätodistukselle. Mikäli aviopuolison muuttotiedot avioliiton ajalta poikkeavat päähenkilön tiedoista, tehdään hänestä liitteeksi erillinen todistus. Tällä varmistetaan katkeamaton sukuselvitys, jossa kartoitetaan kaikki avioliiton aikana syntyneet lapset. Mikäli puolisoilla ei ole yhteisiä lapsia, tarvitaan todistus siitä huolimatta tämän asian todentamiseksi. Liitetodistuksia ei tilata erikseen, vaan ne kuuluvat toimitettavan sukuselvityksen kokonaisuuteen. Oikaisuvaatimuksen tekeminen ja käsittely ei siirrä laskun eräpäivää.
Esitys	Lasku on tilauksen mukainen, eikä hyvitysperstusta ole. Oikaisuvaatimus hylätään.
Päätös	Esityksen mukaan.
Liitteet	Liite 51 Ei-julkinen asiakirja

Yhteinen kirkkoneuvosto § 234 20.11.2025

Mielen pysäkki-hankkeen työntekijän työsuhteen jatkaminen

175/04.06.00/2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 234

Esittelijä	Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Aulikki Mäkinen
Esittely	Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteisen seurakuntatyön yksikkö sai kesäkuussa 2025 sosiaali- ja terveysministeriöltä yhdessä Diakonissalaitoksen toteutettavaan Mielen pysäkki -hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on kehittää ja tarjota järjestölähtöisiä matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita. Hanketyö limittyy tiiviisti loppuvuonna 2023 käynnistyneeseen Turun ja Kaarinan seurakuntien Puhu ja tuuleta -keskustelutuen palveluun. Rahoituspäätöksessä Mielen pysäkki -hankkeen toiminta-ajaksi on määritetty 1.6.2025-30.4.2027. Hankkeen työntekijäksi rekrytoitiin seurakuntayhtymän sisäisen hakuprosessin kautta pastori Kalle Toivo-Rumpunen. Toivo-Rumpunen aloitti hanketyön 1.9.2025 yhteisen seurakuntatyön johtajan palkkauspäätöksellä. Työsopimus solmittiin 31.12.2025 asti. Toivo-Rumpusen palkkaaminen hanketyöntekijäksi koko hankekaudeksi 30.4.2027 saakka vaatii yhteisen kirkkoneuvostoston valtuutuksen. Palkkauksesta ei seuraa seurakuntayhtymälle ylimääräisiä kuluja, koska hankerahoitus kattaa työntekijän henkilöstökulut kokonaisuudessaan.
Esitys	Yhteinen kirkkoneuvosto valtuuttaa yhteisen seurakuntatyön johtaja Teemu Hällin palkkaamaan Kalle Toivo-Rumpusen Mielen pysäkki -hankkeen hanketyöntekijäksi ajalle 1.1.2026-30.4.2027. Työntekijän palkkaus määräytyy KirVESTES palkkaluokan 502/40 (+erityinen osa) mukaan.
Päätös	Esityksen mukaan.
Liitteet	Liite 52 VN_7185_2025-STM-3Päätös valtionavustuksen myöntämisestä Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr Järjestölähtöisen matalan kynnyksen mie (3)

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 235

20.11.2025

Heidi Haapakosken ero yhteisen kirkkovaltuuston jäsenyydestä

363/00.00.01.00/2022

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.11.2025 § 235

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Yhteiseen kirkkovaltuustoon Piikkiön seurakunnasta valittu jäsen Heidi Haapakoski on 13.11.2025 pyytänyt eroa kirkkovaltuutetun tehtävistä, koska hän on muuttanut pois Piikkiön seurakunnan alueelta.

Kirkkolain: 9: 7.2 §:n mukaan seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valitun luottamushenkilön tilalle kutsutaan varajäsen tai varaedustaja, jos luottamushenkilö kuolee, menettää vaalikelpoisuutensa, hänelle myönnetään ero tai hänet pidätetään taikka erotetaan luottamustoimesta. Muuhun luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Kirkkolain 9: 6.1 §:n mukaan luottamustoimesta vapauttamisesta, eron myöntämisestä, pidättämisestä tai erottamisesta päättää se toimielin, joka on valinnut luottamushenkilön. Seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valittua luottamushenkilöä koskevan päätöksen tekee kuitenkin se toimielin, jonka jäsen luottamushenkilö on.

Esitys Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

1. todeta Heidi Haapakosken jäsenyyden yhteisessä kirkkovaltuustossa lakanneeksi 13.11.2025 ja
2. todeta, että Heidi Haapakosken tilalle yhteisen kirkkovaltuuston jäseneksi tulee Kasper Kanervavuori toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Päätös Esityksen mukaan.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 236 20.11.2025

Muut asiat

Yhteinen kirkkoneuvosto § 236

Hallinto- ja talousjohtajan sekä kiinteistöjohtajan ajankohtaiset asiat

Yhteisen kirkkoneuvoston syksyn 2026 kokoukset järjestetään seuraavasti:

to 27.8.

ke 23.9.

to 22.10.

to 19.11.

to 3.12.

Kokoukset alkavat klo 17.00

Yhteisen kirkkovaltuuston syksyn 2026 kokoukset järjestetään seuraavasti:

to 8.10.

to 17.12.

Kokoukset alkavat klo 17.00

Yhteinen kirkkoneuvosto § 237 20.11.2025

Muutoksenhaku

Yhteinen kirkkoneuvosto § 237

Oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus ovat pöytäkirjan liitteenä.

Lisätietoja päätöksestä antaa esittelijä.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 238 20.11.2025

Kokouksen päättäminen

Yhteinen kirkkoneuvosto § 238

Esitys Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös Esityksen mukaan.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 215, § 220, § 221, § 223, § 224, § 227, § 228, § 232, § 234

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Kirkollisasiat

Seurakuntayhtymä

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Seurakuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös seurakuntayhtymän jäsenseurakunta ja sen jäsen.

OIKAISUVAATIMUSAIKA JA SEN ALKAMINEN

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja tai päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

OIKAISUVAATIMUKSEN TOIMITTAMINEN

Oikaisuvaatimusviranomainen

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä, Yhteinen kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Eerikinkatu 3, 20100 Turku

Postiosoite: PL 922, 20101 Turku

Sähköposti: turku.kirjaamo@evl.fi

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siitä on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua vaaditaan.

Lisätietoja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 216, § 217, § 218, § 219, § 222, § 225, § 226, § 229, § 235

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

☐ Hankintoaikaisuvaatimukseen annettu päätös ei ole antanut aihetta muuttaa tehdyn päätöksen lopputulosta. Koska hankintoaikaisuvaatimukseen nyt annettu päätös ei vaikuta kenenkään asianosaisen oikeusasemaan, ei tähän päätökseen saa hakea erikseen muutosta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 1 momentin nojalla.

☐ Muu peruste:

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 230, § 231**MUUTOKSENHAKU JA HANKINTAOIKAISU****Hankintalain soveltamisalaan kuuluva hankinta****OIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS**

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

1 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133–135 §:n mukaan hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisuvaatimuksen toimitusosoite

Hankintayksikkö: Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä

Käyntiosoite: Eerikinkatu 3, 20100 Turku

Postiosoite: PL 922, 20101 Turku

Sähköposti: turku.kirjaamo@evl.fi

Hankintaoikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Hankintaoikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihin tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä

luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisuvaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

2 VALITUSOSOITUS

Hankinta-asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi

Se, jota asia koskee, voi saattaa hankintaa koskevan asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen (hankintalaki 145 §).

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tekemä ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua,
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai
3. sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän** kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään **kuuden kuukauden** kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä niiden lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon päivänä, jona asiaa koskeva sähköinen asiakirja on viestin vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että

sähköistä viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituksessa on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää. Käsittelylupa on myönnettävä, jos 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 5 luvun 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valitus tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut osoitetiedot

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 2 440 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 880 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 7 300 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Oikeudenkäyntimaksut erityistuomioistuimissa - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 233**VALITUSOSOITUS OIKAISUVAATIMUKSEN JOHDOSTA ANNETTUUN PÄÄTÖKSEEN****Kirkollisvalitus****Seurakuntayhtymä****VALITUSOIKEUS JA VALITUSPERUSTEET**

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kirkollisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kirkollisvalituksin myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä seurakuntayhtymän jäsenseurakunta ja sen jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystalvet);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomainen ja valitusaika**

Päätökseen voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Turun hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Kirkollisvalitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaantipäivästä tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin, tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
 - postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
 - sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
 - päätös, johon haetaan muutosta
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
 - vaatimuksen perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.
- Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 5 luvun 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Oikeudenkäyntimaksut hallinto-oikeudessa - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Lisätietoja